

DOMOLJUB

ŠTEV. 40.

V LJUBLJANI, DNE 4 OKTOBRA 1935

LETO 46.

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja na sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Pomagajmo poplavlencem

V kvaternem tednu septembra je zadela nekatere kraje ljubljanske škofije velika nesreča. Ogromne poplave, kakor jih ne pomnijo najstarejši ljudje, so zadele zlasti ljubljansko okolico (Barje), kamniški, krški in logaški okraj, prav posebno pa kočevski okraj, v katerem je najbolj prizadeta župnija Struge. Vse grozote poplav so znane vernikom iz časopisa. Ljudem je voda ponekod uničila vse, pridelke, živež, živino, obleko in stanovanja. Ponekod le počasi odteka, tako da so ljudje v skrajni bedi in pomanjkanju. Pomoc tem ubogim ljudem je nujno potrebna, kršćanska ljubezen do bližnjega nas sili k temu.

Zato naroča škofijski ordinariat vsem župnim uradom sledeče:

1. Prihodnjo nedeljo 1. oktobra t. l. naj se oznani po vseh cerkvah, kjer se vrši nedeljska služba božja, da bo naslednjo nedeljo 8. oktobra darovanje za nesrečne po-

plavljence. Priporoči naj se jim, naj vsakdo daruje, kar največ more.

2. Nabrani denar naj se takoj v ponedeljek 9. oktobra odpošlje ali osebno ali po položnicah škofijskemu ordinariatu v Ljubljani, ki bo v zvezi s škof. odborom KA, v čigar okrilju se vrši zbiralna akcija, poskrbel, da se denar čim prej razdeli med poplavljenec po velikosti krajevne škode in potrebe.

3. Kjer je denarna stiska in ljudje lažje darujejo v živilih, naj se ta živila zberejo in pošljejo najavnost v poplavljen kraj, če so blizu, ali na Gospodarsko zvezo v Ljubljani.

4. V Ljubljani se zbira hrana in krma pri Gospodarski zvezi, obleka in denar posameznikov pa v pisarni KA, Miklošičeva cesta št. 7.

5. Vsi župni uradi v poplavljenih krajih naj nemudoma sporoče škof. ordinariatu resnično škodo, povzročeno po poplavi in potrebo svojega kraja. † Gregorij, škof.

Na razvalinah poplav

Strah, grozo in nesrečo prinašajoče vode, ki so se razlile po lepih ravninah in dolinah Slovenije v takem obsegu, kakršnega ne pomni niti stoletna zgodovina, se ponekod počasi, drugod pa naglo umikajo v struge rek. Nalivi so trajali dobre tri dni, a prinesli so nam tako nesrečo, katere ni še mogoče dojeti v pravem obsegu. V poplavljenih krajih že hite pospravljati, v kolikor je voda odtekla in šele sedaj zro vse razdejanje in pustošenje.

Krka več kot sto let ni tako zdijala.

Krka in njeni dotoki so narasli v ogromen men veletok. Ponižen potok Višnjica se vije ob cesti: Stičina—Krka. V noči od petka na soboto se je spremenil v jezero, ki je zalilo vso lepo ravan južno od Stičine, in uničil vse jesenske pridelke. Zelo veliko so trpeli mlinarji.

Ker so se iz vseh strani in votlin valile tako ogromne mase vode v Krko, je tudi ta zdijala, kakor še nikdar, kar pomnijo najstarejši dolenski očanci. Ker se je Krki očitalo, da je lena, se je radi tega grdega obrekovanja spravila nad mostove, ter je kar po vrsti odnesla vse lesene mostove proti Hrvatski. Prva žrtev je bil most, ki veže Velike in Male Leše,

nato Kramparjev most v Marinci vasi. Pri elektrarni v Zagradcu je odnesla na levem bregu ogromne množine zemlje in pretrgala most proti Malem Globokem. Mušček most pod Dečjo vasjo je tudi odplaval ter spodbil most pod Draščo vasjo, oba skupaj sta razbila most mlinarja Ivanca pod Klečeti. V Žužemberku je ključeval Krki leseni most mlinarja Rojca in ostal, čeprav zalit z vodo. Tudi novi banovinski most pod Žužemberškim gradom je bil ves pod vodo. Banovinska mostova na Dvoru in Soteski sta se tudi preselila v toplejše kraje; prav tako tudi most v Dolenjem polju. Edino trije novi mostovi na Krki v Zagradcu in Šmihelu so vzdržali in bili še visoko nad vodo. Od Šmihela do Vavte vasi pa je bil vsak prehod čez Krko nemogoč. Pol žužemberške župnije je bilo ločene od cerkve, šole in vseh uradov. Škoda je ogromna. Jesenski pridelki ob vodi in po dolini so uničeni.

Zalost ob dolenji Krki.

Vsa silna vodna masa je prihrumela tako nenadno in nesluteno hitro, da so ljudje komaj še v zadnjem trenutku zbežali in si rešili življenje. Živina žalostno bega. Domačini hite omagujejo živini na pomoč.

Med glasove živine se gube kriki domačinov, mož, žena in otrok, ki obupno tarnajo. Srce jim reže bolečina, ko morajo sredi dežnih nalivov in obdani okrog in okrog s strašno, vse uničujočo vodo, zapuščati drage domove in iskati zavetja pri gostoljubnih prebivalcih sosedanjih vasi. Težko se ločijo in mnogi vstrajajo do zadnjega.

Ljudje od Škopic in Krške vasi, vse doli do Dobove in dalje obupujejo in postajajo malodušni. Uničen jim je živež, bliža se kruta in neizprosna zima in poleg tega denarja nikjer. Se so morda pri nekaterih hišah tiščali par kovačev ali stotakov za slučaj bolezni in najhujše čase, a zadnje dni so morali neizprosno oddati tudi to, da sedaj nimajo ničesar, ničesar drugega kakor golo življenje, domove in prazno, izmозgano zemljo.

Tudi okrog Loškega potoka je kudo.

Marsikje je že voda odtekla, toda v Loškem potoku je še vse polje pod vodo. V petek 22. in v soboto 23. sept. so se odprla vsa žrela in še celo požiralniki so bruhal: ogromne množine vode. Ze petdeset let ne pomnijo ljudje take poplave. Vendar do srede 27. sept. ni voda še skoraj nič usahnila. Vas Retje je dobesedno zalita. Voda je vdrla skozi okna v hiše. Nekaj poslopij je voda zalila do žlebov. Ljudje se vozijo od hiše do hiše s splavi in rešujejo razne stvari, ki jih je odnesla voda. Polje leži do 8 metrov pod vodo. Krompir in zelje, ki sta glavni pridelek tega kraja, sta uničena. Enako se je zgodilo z ostalimi poljskimi pridelki. Ker so skednji po več metrov v vodi, bo vse seno segnilo. Ne za ljudi ne za živino ne bo prehrane. Enako prizadeta je vas Travnik. V hiše voda ni udrila, ker je večina vasi na robu, vendar so bile nižje ležeče stavbe dva metra pod vodo. Škoda na polju ni nič manjša kot drugod.

Kako je v Strugah.

Voda je za 2 metra upadla, vendar je še večina hiš pod vodo do slemena, druge celo čez sleme. Promet med hišami se vrši deloma s pontonom (vojaškim železnim čolnom), deloma s splavi, katere so si ljudje v sili sestavili iz poljubnih desk, katere so dobili pod roke. Pod vodo je tudi poštni urad. V četrtek 28. sept. je poslala poštna uprava z avtomobili nov poštni material, ker je vsa zaloga tiskovin in knjig pod vodo in nerabna. Deloma je pod vodo tudi nova še ne dograjena šola. Z vozom je mogoče v Struge le po Stari cesti.

Ljudje stoje ob bregovih novega jezera in

čakajo, kdaj se voda umakne, da bodo mogli zopet do svojih domov. V župnišče in konzum, ki leži nasproti župnišča, moreš priti s splava skozi okno prvega nadstropja, ker je pritišče še vedno pod vodo. Voda je nastopila naglo in nihče ni mogel vedeti, da bo nastopila tako visoko, zato so zložili blago na višje položaje. Pozneje pa, ko je voda naraščala še višje, je bilo pa reševalno delo nemogoče. Ljudje žive večinoma ob kruhu, katerega jim donša pomožna akcija, in so porazdeljeni po višje ležečih vaseh.

Kraj Struge je bil siromašen že doslej, sedaj so pa ubogi ljudje ob ves pridelek, vso hrano, obleko, opravo, rešili so le golo življenje.

Za bližnjega v smrti

Zadnja strašna povodenj v Sloveniji nam je med drugim dokazala, da junaška ljubezen do bližnjega še vedno živi v slovenskih srcih. Pa čujte primer, čeprav z nad vse žalostnimi posledicami.

Na Blokah sta vzela Lavrič Anton vulgo Tomeč, in Vintarjeva Verica, oba šolarja pri 12—13 letih iz Metlijan, splav, narejen iz dveh lestev in iz par dil in sta se začela voziti po vodi, ki je še ostala od povodnji med Metljami in Topolom. Globoka je ta voda ponekod do 2 m, pri Brezdu pa celo do 5 m. Naenkrat so ljudje zagledali Tomečka, kako je roke iz vode molil in si z glavico pomagal ter klical na pomoč. Nato pa je izginil v vodi. Po čudnem naključju je zagrabila Verica za lestvico, se jo je krčevito držala z obema rokama, z glavico pa je kukala skozi kline in vpila, da naj jo rešijo.

Gori pod gozdom na Bločku je na senožeti Siraj Anton, p. d. Jurjev, klestil veje in drva napravljaj. Kar zasliši glas na pomoč in obenem zagleda ljudi, ki so iz vasi planili proti vodi, da bi otrokoma pomagali. Tedaj pa Jurjev Tone vse popusti in jo ureže po hribu navzdol, kolikor je mogel hitro in je bil eden prvih, ki so hoteli pomagati vanj Verici. Nič ne pomišlja, stopi v vodo, jo srčno brede, ko mu tal zmanjka, se sunkoma zaganja do lestve, ki je nosila Verico in jo končno doseže. Zdaj ga Verica vpraša: »Ljubi Tone, ali bova še kdaj prišla na suho?« On pa ji zakliče: Nič se ne boj, samo mene se drži. Nato si je hotel pomagati, pa ga ni držalo — narobe, oba sta bila naenkrat v vodi. Jurjev Tone je bil ves razgret od hitrega teka, pa je brž vstal, da ga v mrzli vodi zebe, zato je to ljudem povedal in je prosil, naj mu pomagajo s kakšno desko. Naenkrat so ljudje videli, kako postaja še dalje bolj bled, Tu ga prime najbrže krč. Z besedami: »Pomagajte! Marija, pomagaj! Nazaj me več ne bo!« izgine v vodi.

Verica je ležala na lestvi in ker je bil precej močan jug, je na nji plaval čez globoki Brezden pri Topolskih Belicah. Ljudje so med tem časom hitro zbili nov splav, ki so ga vlekli moške in fantje — prav do pasu in še čez v vodi — naprej ob kraju za Verico, ki so jo končno dobili in vso onemoglo rešili.

Jurjevega Toneta kakor tudi Tomečevega so ljudje s splavom dolgo časa iskali. Nazadnje se jim je posrečilo, da so ga po dobrih treh urah dobili mrtvega. Bil je srčen in pogumen fant, pripravljen vselej svojemu bližnjemu pomagati. Malega šolarja, Tomečevega Toneta pa vključno skrbnemu iskanju niso mogli dobiti in je trda noč napravila konec reševanju.

Tudi Planinsko polje je pod vodo. Tam je utonil tudi neki šolar, ki je padel iz čolna v vodo.

RAZGLED PO SVETU

Kako je bilo na manjšinskem kongresu

Manjšinski kongres se je vrnil v Švico. Lani je bil na Dunaju, kar je seve za udeležbo manjšinskih zastopnikov veliko ugodneje, toda spremembe v Nemčiji so sile, da se je kongres sklical letos spet v Švico. Saj je to država, v kateri žive štirje narodi medsebojno v miru in so tako živ dokaz, da ni treba, da bi se narodi gledali kot pes in mačka. V lepem in prijaznem glavnem mestu švicarske republike so se od 16. do 19. sept. zbrali zastopniki 28 manjšin iz 11 držav. Švicarska vlada je dala na razpolago dvorano svoje državne zbornice. Sploh se je švicarska vlada izkazala zelo gostoljubno. Na nedeljo 17. sept. je povabila vse manjšinske zastopnike na izlet na krasno točko Gurtenkulm, kamor jih je peljala žična železnica, in jih tam pogostila.

Kongres kljub osemletnemu delovanju in številnim težkočam ni nič izgubil na svoji privlačni sili. Priglasila se je nova manjšina Galiegov iz Španije, ki šteje dva milijona ljudi in je tretja manjšina iz Španije, zastopana na kongresu. Vsaka manjšina pač čuti, da je osamljena slaba, združena z ostalimi manjšinami pa vsaj tako močna, da jo mora večinski narod upoštevati. Še bolj pa mora Evropa upoštevati manjšine, če vidi, da se 40 milijonov ljudi bori za svoje človečanske, naravne pravice, če vidi toliko ljudi nezadovoljnih, kar jo bo prej ali slej prisililo, da ustreže manjšinam, če hoče utrditi mir med narodi. Kongresi pa se že od vsega začetka varujejo, da bi napadali razne vlade. S takimi napadi se usoda manjšin ne bi ublažila. Pač pa skušajo manjšinski zastopniki z umskimi razlogi prepričati Evropo, da mora v korist evropskega miru rešiti manjšinsko vprašanje. Zato so vsi govori v glavnem splošnega značaja in tako je bilo tudi letos.

Ta previdna uredba mora prestati marsikatero težko preizkušnjo, ker pač pride vsaka manjšina na kongres s svojimi težnjami. Letošnji kongres je imel tako preizkušnjo, ki jo je pa po spretnosti predsednika Slovenca dr. Wilfana dobro prešal. Židovske manjšine so namreč že pred kongresom zahtevale, da obsodi kongres postopanje nemške vlade proti nemškemu židom. Temu so se protivile nemške manjšine in so naglašale, da nemški židje niso organizirani kot manjšina, ampak so še vedno prištevali večinskemu narodu, se torej šteli za Nemce. Če Nemci sedaj hočejo ohraniti svoj narod čist in brez tuje krvi ter hočejo izločiti vse, kar ni nemške krvi, se jim ne more braniti. Kongres se bo mogel pečati z židovskimi težnjami šele, ko se židje organizirajo kot manjšina. Crnogledi so se mislili, da se bo kongres na tem vprašanju razbil. A se ni, ker je prepotreben. Zanimiv pa je bil ta boj že vsled tega,

ker so nemške manjšine prvič poudarjale, da nemški narod ne le obsoja vsako raznarodovanje, ampak da celo dela na to, da se iz nemškega naroda izloči vse, kar ni nemške krvi; to se pravi: kdor je rojen žid, naj ostane žid in naj si ne prizadeva biti Nemec; kdor je rojen Poljak, naj ostane Poljak in nemški narod ga bo spoštoval, če spoštuje svojo poljsko narodnost. Pokazalo se je Nemcem na usodo lužičkih Srbov pod novo vlado, odgovorili so, da je ta usoda prehodnega značaja in da se jim bo godilo boljše kakor prej, ko se razmere ustalijo. (Bomo videli!) Iz tega se vidi, da so nemške manjšine zavzele stališče, kakor ga mi vedno zagovarjamo: vsak naj ostane to, kar je, vsak naj spoštuje svoj narod in naj spoštuje vsakega, ki ostane zvest svojemu narodu in mir bo med ljudstvi. Kongres se je pridružil temu naziraju. Bil je itak že od vsega početka proti vsakemu raznarodovanju in zato ni mogel drugače, kakor da je šel korak naprej in priznal vsakemu narodu pravico, da sme odklanjati vsakega, ki ni njegovega rodu in njegove krvi, pa naj bi še tako rad postal njegov član. Pa pa je kongres poudarjal, da mora večinski narod, če se hoče očistiti tujerodne primеси, tej priznati prostosti in pravice, ki gredo manjšinam, to je pravico do rabe in negovanja materne jezika, do manjšinskih šol, gospodarske enakopravnosti itd. Židje s tem stališčem kongresa niso bili zadovoljni in se zato niso udeleževali sej, izstopili iz kongresa pa tudi niso.

S tem je bila rešena zadeva, ki je delala kongresu težave vse dni zasedanja. Prinesla je jasnost in vprašanje, kdo pripada k nemškemu narodu in kdo ne. Da se kdo priznava n. pr. k nemškemu narodu, ni še dovolj, biti mora tudi nemške krvi in nemškega rodu, potem šele ga prizna nemški narod za svojega člana. Nemške manjšine, ki so najmočnejše na kongresu, so tedaj zavrgle priznanje, kot edino veljavno za pripadnost k narodu in zahtevajo, da se priznanje strinja s pokolenjem.

Ta zadeva v obliki, kakor se je na kongresu razvijala, niti ni bila na dnevnem redu. Na dnevnem redu so bila vprašanja o krajevni avtonomiji, o veri in jeziku, o delovanju Zveze narodov v preteklem letu, o narodni skupnosti in o organizaciji kongresa. Toplo se je kongres zavzel tudi za gladojoče v Rusiji.

Avstrija

s Dve, tri in Korotana. V Draščah je umrl cerkveni ključar Pavel Sumi. — Nemdoma je umrl župan beške občine Jakob Piskernik, p. d. Boštel. — V Goricih je preminul poštar Luka Mihorič. — Deželni zbor je v svrhe vračnoteženja deželnega gospodarstva določil vsoto 7.916.750 šilingov kot celotne predvidene izdatke za šolstvo, umetnost in znanost. Istočasno se je sklenilo, da se zniža število učiteljev ter odpusti po eno učno mesto tam, kjer se lahko združi dva razreda ali vrši pouk dveh razredov izmenjavaje. Odpustitve bodo predvsem omožene učiteljice. — Proti svojočasni prepovedi pevske slavnosti pri Mostniku ob Galiciji je Slovenska krščansko-socialna zveza za Korotko vložila priziv na zvezni kancelski urad, ki ji je nanj dostavil te dni sledeči odgovor: »Priziv se zavrne s

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrli vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BRUXELLES: No 9064-04 Bruxelles. FRANCIA: No 1117-04 Paris. HOLLANDIA: No 1488-04 Ned. Dienst. LUXEMBURG: No 5967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno našo ceno, nakaznice.

pripombo, da se s prepovedjo ni hotelo krati pravice slovenske manjšine na Koroškem do neoviranega društvenega delovanja. Radi posebnih okoliščin kraja je bila ogrožena prireditelj in z motnjo javno varstvo in javni blagor. Odgovor zveznega kancelskega urada je vzel osrednji odbor z ozirom na istotam ogroženo pevsko prireditev koroškega Heimatbunda, ki se je vršila 17. septembra, na znanje.

Italija

Te in ono. Te dni je sprejel sv. Oče v zasebni avdienci kardinala Sincero in msgr. Nogara, videmskega nadškofa. — Gorelo je pri Alekseju Koglotti v Volčji dragi. — Ogenj je uničil senik posestnice Josipine Harej v Dornbergu. — 70 letni Anton Sivec je v Rihemberku peljal voz z volmi. Iz neznanega vzroka se mu je oje zarilo v trebuh. Nesrečneža so prepeljali z avtomobilom Zelenega križa v Gorico. Izdihnil je med strašnimi bolečinami. — Tržaški prefekt je z novimi odloki poitalijanih dolgo vrsto slovenskih priimkov iz tržaške okolice. Avber je postal Alberi, Doljak Doglia, Fabjan Fabiani, Godnič Godini, Grilane Guerlani, Hreščak Cresciani, Korošec Corsini, Jevšek Gessi, Vrabec Urbani, Cervenk Cervini itd.

Amerika

Tudi ameriškim mestom trda prede. Kako trda prede za denar tudi ameriškim mestnim upravam, pričajo naslednje številke: Čikago ima 153 milijonov dolga. Filadelfija plačuje od svojih dolgov 36 milijonov dolarjev obresti. Cleveland ima 5 milijonov dolarjev več izdatkov kakor dohodkov in mora od vsakega dolarja, ki ga prejme, odšteti 54 centov za obresti. St. Louis je v takih stiskah, da potrebuje 25 milijonov dolarjev posojila. Boston potrebuje za kritje primanjkljaja 7 milijonov dolarjev. Položaj srednje velikih mest na severozapadu je še slabši. Seveda je velik del te strašne javne zadolženosti pripisati slabemu gospodarstvu in razpisnosti.

Rusija

Kaj pa sovjetska armada? O rdeči armadi se mnogo piše in razpravlja, vendar je o njej znano malo zanesljivega. Po sovjetskih podatkih šteje armada danes 565.000 mož stalne redne vojske ter vojno milico z obveznim 8-11 mesečnim kadračkim rokom. V slučaju vojne sestavlja milica posebno rezervno armado. Člani rdeče armade so danes boljše situirani kot pripadniki katerikoli drugih poklicev, izjemni člani državne policije. Disciplina v vojski ni manjša kakor je bila v carski armadi, ker se polaga velika važnost na propagando med vojaštvom. Pa tudi med civilnim prebivalstvom se vrši živahna agitacija. V to svrhu prireajo posebne »vojaške dneve«. Radi tega je nastalo na ozemlju sovjetske Rusije nešteto strelskih in sportnih organizacij, ki vzdržujejo vojno razpoloženje med mladino. V bivši ruski armadi se vojaštvo ni smelo baviti s politiko. Častnikom in vojakom je bilo prepovedano udeleževanje na političnih sešankih. Sovjeti pa nasprotno zahtevajo od vojakov in častnikov politično delavnost. Ogromno važnost polagejo tudi na tehnično opremo rdeče vojske. Leta 1932 so izdali v to svrhu okoli 1.6 milijarde zlatih rubljev. Sovjetska Rusija razpolaga danes s 45 tvornicami, ki izdelujejo letala in druge potrebščine. Zanimivo

Lepše kakor najboljša perica

Prej ste krtačili, drgnili in mencali ure in ure, zdaj Vam opravi vse to Schichtov Radion med kuhanjem čisto sam v 15 minutah: bleščeče belo oprano perilo. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požere milno peno skozi tkanino in najgostejša vlakna, ki jih celo najnatlačnejša perica z mencanjem in krtačo komaj doseže. Uporabljajte redno Schichtov Radion, pa Vam bo perilo skozi in skozi zares prizanesljivo oprano.

je tudi, da so v sovjetski Rusiji pomladili poveljniški kader, kjer so nadomestili vse starejše bivše carske častnike z mlajšimi močmi, ki so izšle iz sovjetskih vojniš šol.

Drobne novice

Hudo je zbolel na ledvicah bivši francoski ministrski predsednik Herriot. Nekaj časa so mislili, da je zastrupljen.

Obvezen pouk francosčine so uvedli v vseh ruskih sovjetskih vojaških šolah.

19.000 metrov visoko se je z balonom dvignil te dni ruski pilot Prokujev.

Avstrijski poslanci 1. oktobra niso dobili več dnevnice. Konec parlamenta.

Nemčija zahteva, da enako utrdi svojo vzhodno mejo kot je svojo Francijo.

O tajnem oboroževanju Nemčije hoče podati Poljska dokaze Zvezi narodov.

Pol milijona kvintalov žita je dobila od avgusta na račun zapadlih davkov Madjarska.

Bojkot ruskega petroleja so sklenili v Južni Afriki.

Socialni demokrati so smagali pri občinskih volitvah v švicarskem Curihu.

Sladkor iz lesa prične v velikih množinah izdelovati na Švedskem.

Hud potres je bil v italijanskih Abrucih. Več vasi porušeni, 20 oseb ubitih.

Veliko skladišče za valno hočejo urediti v Trstu Združene države ameriške.

Stara, a poučna zgodba

Stefan Jazbec iz Podgorice je bil vzoren mladenič. S 25 leti je poročil Prosenovo Jerico, edinko bogatega sosedu. Dva grunta sta se združila v modrih Stefanovih rokah in od leta v leto rastla v najuglednejšo hišo širom doline. Po 10 letih srečnega zakona je Stefana in Jerico obkrožalo osem rdečih ličk.

A pota božje Previdnosti so človekovemu omejenemu razumu skrivnost. Udarec za udarcem je jel padati na Stefanovo domačijo. Prav na njegov god 1. 1928 je ognjena pošast pogoltnila hišo in gospodarska poslopja. Vso silno hudo zimo je moral Stefan s številno družino biti gost dobrega sosedu. Čim si je z velikimi žrtvami — poslopij namreč ni imel zavarovanih zoper požar — zgradil nov dom, je sam postal žrtev težke nesreče. Zlomil si je obe nogi in moral ostati več mesecev v postelji. Ko se je počutil že dovolj močnega in vstal, se je še vedno nezazeljena rana prisadila in v nekaj dneh je bila Stefanova družina brez Stefana, a domačija radi požara in Stefanove bolezni in smrti globoko v dolgovih. Če bi se bil Stefan pravočasno obrnil na zastopnika Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, bi z zavarovanji zoper požar, proti nezgodam in za slučaj smrti vsaj obvaroval družino gmotne propasti. Tako pa je danes na Stefanovem domu nov gospodar, osmero rdečih ličk pa blede v pomanjkanju in delavskem trpljenju.

KAJ JE NOVEGA

Kako glasujem ali volim

Na vsakem volišču je volivni odbor treh mož in za vsako kandidatno listo po en zastopnik ali predstavnik.

Vsak volivec sme glasovati samo enkrat in mu volivni odbor ne sme zabraniti volitve, če je vpisan v volivni imenik.

Volitev traja od 7. ure zjutraj do 6. ure popoldne. Po 6. uri volijo lahko le tisti, ki so do 6. ure že na volišču (v volivnem poslopju ali dvorišču) z namenom, da volijo, pa niso še prišli na vrsto. Po 6. uri se lahko voli tudi še v slučaju, če se je volitev zaradi neredov pre-

kinila za več kot eno uro in se je za toliko časa podaljšala preko šeste ure.

Volivec vstopi v volivno sobo sam ali največ pet skupaj.

Volivec pove v volivni sobi svoje ime in poklic.

Predsednik volivnega odbora pokaže vsakemu volivcu vse kandidatne liste in ga vpraša, katero listo voli.

Volivec pove ime nosilca liste, za katero hoče glasovati. Ni treba, da imenuje vse kandidate, ampak samo nosilca kandidatne liste.

Volitve v Delavsko zbornico

Nasi kandidatje in kandidatkinje.

Pri volitvah v Delavsko zbornico so v namoščenski skupini naši kandidatje in naše kandidatkinje sledeče:

Kandidati: 1. Smersu Rudolf, uradnik OUZD, Ljubljana. 2. Žebot Franjo, zastop. vzaj. zavar., Maribor. 3. Sitar Alojzij, trg. sodr. pri Meyer, Ljubljana. 4. Klinar Franc, tovarniški uradnik pri KID, Jesenice. 5. Kadunc Lovro, rudar. namešč. Trbovlje. 6. Virant Karol, organist, Braslovce. 7. Munda Josip, ravnatelj Ljudske posojilnice, Novomesto. 8. Pelicon Leopold, industr. uradnik pri Peko, Trzin. 9. Masič Vida, urad. Zadr. zveze, Ljubljana. 10. Hvale Jože, uradnik Zadr. zveze, Ljubljana.

Namestniki: 1. Vatovec dr. Franc, urednik »Slovenca«, Maribor. 2. Košir inž. Vinko, uradnik Gospodarske zveze, Ljubljana. 3. Šarlah Jože, trgov. poslovođa, Konjice. 4. Zdešar Ivan, organist, Ljubljana. 5. Pečkaj Anton, trg. poslovođa, Dol. Logatec. 6. Resman Ludvik, poslovođ. Kmet. zadr., Radovljica. 7. Snoj Franc, posojilniški uradnik, Gornja Radgona. 8. Šerjak Anton, trgov. sodr. pri Krisper, Ljubljana. 9. Pohar Mara, namešč. tiskarne sv. Cirila, Maribor. 10. Cuderman Vilko, knjigovodja l. del. kons. društva, Ljubljana.

Naša lista nosi naslov: Zdr. zasebni in trgovski nameščenci Slovenije.

Naš program.

Naš program je dosledno, odločno in zvesto izvajanje krščansko-socialnih načel v besedi in dejanju.

Vse teorije, ki se širijo in so se širile proti socialnim naukom katoliške Cerkve, so že razpadle. Tisti, ki so jih širili, so povsod doživeli brodolom, ki je potegnil za seboj tudi velik del ljudstev in narodov. Zato pa s toliko večjo prepričevalnostjo poudarjamo, da je socialna preobnova družbe in sveta mogoča le na neminljivih naukih tiste Cerkve, ki je od nekdaj bila zaščitnica ponižanih in razžaljenih. In ta Cerkev je po Leonu XIII. in Piju XI. izrekla svoje socialne smernice, katere brez kompromisa in brez oklevanja sprejemamo za svoje. Prav iz tega razloga je bilo potrebno naše društvo, da v našem socialnem delu preneha vsako slepomišljenje z načeli.

Kdor izmed katoliških ljudi je tega mnenja, da se velja beseda dr. Kreka, ki je učil, da je avtoriteta učeče Cerkve ogelni kamen za rešitev socialnega vprašanja, ta bo dne 22. oktobra

1933 izpričal svoje prepričanje s tem, da bo glasoval za listo

»Zdr. zasebni in trgov. nameščenci Slovenije«.

Glavni volivni odbor v Ljubljani:

Franc Kremžar, urednik »Slovenca«; Avgust Novak, uradnik Vzajemne zavaroval., Vida Masič, uradnica Zadr. zveze.

Volivni odbor v Mariboru: Franjo Žebot, zastopnik Vzajemne zavarovalnice, dr. Fran Vatovec, urednik »Slovenca«, Mara Pohar, nameščenska Cirilove tiskarne.

Osebnosti

Minister dr. Srkulj si je pretekli teden ogledal po poplavi poškodovane slovenske kraje. Obljubil je, da bo vlada poplavljenec pomagala, kolikor bo mogla.

80 letnico je praznovala 27. septembra gospa Vrabec Terezija, p. d. Vrabčeva mama v Martinji vasi pri Mokronogu na Dolenjskem. Bog jo čuvaj še mnogo let!

Profesor Josip Breznik je imenovan za novega načelnika pri ljubljanski prosvetni upravi. Dosedanji načelnik Josip Mazi je postal zopet ravnatelj ljubljanske realke.

Domače novice

Na potu v Rim. Dne 28. septembra so odpotovali iz Ljubljane slovenski romarji, ki bodo v svetem letu obiskali Rim. Romarjev je 130, med temi so tudi škofje dr. Rožman, dr. Tomažič in dr. Gnidovec iz Skoplja, novomeški prošt Čerin, kanonika dr. Mirt in Čas iz Maribora, tajnika obeh škofov Zitko in Lelič, več drugih duhovnikov in redovnikov. Med drugimi romarji so zastopani skoraj vsi stanov. Romarje iz lavantinske Škofije je pripeljal isti brzovlak. V Ljubljani so temu vlaku priklopili še dva posebna vagona romarjev iz ljubljanske škofije. Od romarjev se je na ljubljanskem kolodvoru poslovilo več domače duhovščine s stolnim proštom Nadrachom na čelu in precej ljubljanskega občinstva. Romarji ostanejo v Rimu od 28. septembra do 6. oktobra. Občinstvo je toplo pozdravljalo romarje ter jim želelo srečno pot.

Domoljubove požarne podpore. Ker prihaja na upravo lista mnogo prošenj za podporo, sporočamo ponovno, da more prejeti »Domoljubove« podpore le oni, ki mu je pogorela stanovanjska hiša, oziroma stanovanje in ki je plačal do konca januarja

celoletno naročnino za list. Izjemna uprava ne more delati. Zato so vse prošnje onih, ki do podpore nimajo pravice, brezuspešne.

V zvezi s prireditvijo sadnega in groznega tedna v naši banovini se bodo vršila od 2. do 8. oktobra naslednja radio predavanja: 2. okt.: Martin Humek, sadjarski višji nadzornik v p.; O shranjevanju in uporabi sadja. 3. okt.: Stefanija Humek, učiteljica gospodinjstva: Sadje v gospodinjstvu. 4. Ing. Franjo Lukman, referent pri banki upravi: O spravljaju sadja. 5. okt.: Anton Flego, referent pri banki upravi: Brezalkoholni sadni in grozdni sokovi. 6. okt.: Franjo Karol, tajnik Kmetijske družbe: Priprava sadja za trg. 7. okt.: Franjo Gombač, višji klet. nadzornik v p.; O namiznem grozdju. Ta predavanja bodo dnevno od 18.30 do 19. V nedeljo 8. oktobra bo predaval od 10 do 10.30 g. dr. Marjan Ahčin, mestni zdravnik. O koristi uživanja grozdja.

Novo letalo se imenuje »Ljubljana«. Dne 29. septembra popoldne je priletelo prvi iz Zagreba, oziroma iz Zemuna novo poštno letalo, ki lo obratovalo na progi Ljubljana-Zagreb-Belgrad. Novo letalo je družba »Aeroplus« naročila po nesreči pri Studencu v Angliji ter je šel ponj pilot Striževski, ki ga je pripeljal v Zemun. Novo letalo, ki je veljalo 2.100.000 Din, je tipa »Spartan«, motorji pa so angleški »Gipsy«, vsak s 135 k. s. Ti motorji so najbolj moderne konstrukcije in izredno varni. Letalo je zelo trpežno izdelano, kakor sploh vsa angleška letala. Angleži imajo v resnici sorazmerno še najmanj letalskih nesreč. Letalo ima prostora za sedem potnikov ter za pilota in mehanika. Na letališču v Zemunu so letalo krstili z imenom »Ljubljana«, ker so druga večja mesta tudi že dobila svoj letalo. Iz Ljubljane je odletelo novo letalo prvi preteklo soboto.

DR. IVAN HUBAD

zobozdravnik v Skofji Loki
dne 8. okt. zopet redno ordinira

Za kmete ob italijanskih meji. Kmetijski minister je odredil, da se mimo pravilnika o uvozu in prevozu krompirja od 21. oktobra 1931 dovoli prenos krompirja iz Italije jugoslovanskim dvlastnikom na meji, ki imajo svoja posestva na italijanskih tleh. Ta krompir ni treba da bi bil odpravljen z listino o izvoru in zdravstvenem stanju, ki jo izdajajo italijanski uradni organi. Prav tako ni treba, da bi krompir pregledali organi jugoslovanskih kmetijskih vzornih in kontrolnih postaj.

Nad 105.000.000 hl vode je padlo samo na ozemlje ljubljanske občine ob zadnjih nalivih.

30 letnico plodonosnega prosvetnega delovanja slavi dne 8. oktobra katoliško izobrazovalno društvo v Studencih pri Mariboru.

Še letos bodo tlakovali ljubljansko Bleiweisovo cesto.

Trošarine prost sladkor dobe vinogradniki pod sledečimi pogoji: 1. trošarine prost sladkor bi si smeli nabaviti samo tisti vinogradniki, ki ne bodo trgali grozdja pred rokom, ki ga določa čl. 9 vinskega zakona, in poprej, kakor bodo vinski strokovnjaki ugotovili, da mošt v dotičnih vinskih gorah res ne vsebuje toliko sladkorja, kolikor je običajno za dotični kraj in za dotično trto; 2. vsak vinogradnik, ki bi hotel dobiti to ugodnost za sladkor, mora poprej prijaviti pristojnemu okr. oziroma mestnemu načelnstvu kohtino moža.

ki bi ga rad osladil, in koliko sladkorja hoče na vsak hektoliter (po čl. 4 pravilnika za izvajanje vinskega zakona je dovoljeno sladiti most največ s 4 kg na 100 l mosta); 3. seznam vseh oseb, ki žele dobiti v ta namen neobdaven sladkor, je treba poslati z overjenjem okrajnega oziroma mestnega načelnstva neposredno sladkornim tovarnam. Sladkorne tovarne bodo pa na podlagi teh seznamov neposredno obračunavale s finančnim ministrstvom oziroma s finančnimi ravateljstvi. Drugih pojmov za enkrat ni.

d Čebelarstvo se letos zopet ni izplačalo. Imen vseh panog kmetijstva preživlja čebelarstvo najtežje preizkušnjo. Za časa glavne poše maja in junija je deževalo. Namesto, da bi čebelarji vrtili točilnice in polnili posode z medom, so kupovali sladkor in nosili pitalko okoli čebel, da so jih rešili pogina. Upali so na njo. Zanašali so se vsaj, da bodo za takšen prehlad imeli doma pripravljen med. Nesrečna burja pa je povzročila, da ajda sploh ni medila in v dobrih pasiščih, kakor v Stični in Dobruču si čebele niso nabrale niti polovico zimске zaloge. Temu ni krivo, da je bilo pripeljanih več čebel na pašo, temveč ajda sploh ni medila. Na velikem pasišču, kjer je bila sejana po večini črna ajda, je bilo samo pet velikih panjev in 10 kranjčev, pa so dobile čebele samo po 1 kg na panj. Tako bo čebelarstvo omejit na najnižjo mero, ker ni denarja za sladkor.

d Porušeni mostovi v dravski banovini. V Krški vasi na državni cesti je odneslo vodovje gornji del mostu. Promet je bil ustavljen na državni cesti od brežiškega mostu do Kostanjevice, na državni cesti od Celja do Vojnika in na državni cesti od Ribnice do Ljovda. Na banovinskih cestah je porušeni leseni most čez Savinjo v Celju, dalje leseni mostovi čez Krko v Soteski in v Dvoru, prav tako je porušeni leseni most čez Krko v Dragi. Porušena sta tudi dva lesena mostova čez Bistrico v Duplici in v Stahovici. Promet je ukinjen na banovinski cesti med Planico in Rakekom, med Planico in Logatecom, na Dvoru in v Soteski, med Kamnikom in Gornjim gradom, pri Zagorju, pri Duplici, pri Semiču, pri Brežicah, med Šostanjem in Doličom, pri Celju in na cesti Laško—Jurklošter—Rimske toplice.

d Iz banovinskih sredstev dobe kot prvo pomoč poplavljencom: okraj Brežice 10.000 Din, okraj Celje 30.000 Din, mesto Celje 10.000 Din, okraj Kamnik 10.000 Din, okraj Kočevje 25.000 Din, okraj Konjice 5000 Din, okr. Krško 10.000 Din, okraj Laško 5000 Din, okraj Ljubljana-okolica 10.000 Din, mesto Ljubljana (za Barjane) 10.000 Din, okraj Novo mesto 10.000 Din.

d Nad 30 milijonov dinarjev škoda je napravila Sloveniji zadnja povodenj. Tako pravi strokovnjaki.

d Te je pa bilo vendar preveč. Strašna nesreča, ki je te dni zadela našo slovensko domovino, tudi dobovski župniji ni prizanesla. Vasi Loče, Mihalovec in Mostec so bile čisto pod vodo. Le malo hiš je bilo v omenjenih vaseh, ki niso imele v stanovanjih vode. Poltja so uničena in tudi pridelki, ki so jih ljudje spravili že domov, so uničeni. Pa še nekaj je, kar bodo ljudje pomnili dolgo. V noči ni nedeljo, ko je voda dosegla svoj višek in ko se je slišalo obupno klicanje na pomoč iz slovenskih obmejnih vasi in je še nima živina spuščala obupne glasove, ko je je voda zalivala — takrat se je vršila v neki gostilni za-

bavna prireditel. Ubogi ljudje so reševali, kar se je rešiti dalo, in klicali na pomoč, v omenjeni gostilni pa so plesali, pili in peli do zgodnjega nedeljskega jutra.

d Inozemce je treba javiti. Radi razpisa banske uprave v Ljubljani se ima sestaviti točen seznam vseh inozemcev, ki so zaposleni v dravski banovini. Radi tega pozivlja ljubljanska uprava policije vse delodajalce, da prijavijo najkasneje v teku osmih dni vse pri njih zaposlene inozemce ne glede na kakovost zaposlitve, po posebnih obrazcih v dvojniku, katere dobijo proti plačilu 50 par od komada v prijavnem uradu Uprave policije v Ljubljani, oziroma na vseh stražnicah, kjer bo tudi vrniti izpolnjene tiskovine. Kdor ne bo inozemcev javil, bo kaznovan.

d Navedilo za sestavo načrta volivnega reda za trgovske in obrtne zbornice je razposlalo te dni trgovsko ministrstvo. Zbornice so dolžne po dobrih navodilih izdelati načrt volivnega reda in ga dostaviti ministrstvu najdelj v mesecu oktobru.

d Še vedno peklenski stroji. Dne 29. septembra okoli 7 zjutraj je čuvaj železniške proge našel pri obhodu proge dve pločevinasti škatlji, postavljeni na prod pod železniškimi tračnicami blizu postaje Rajhenburg na progi Brežice—Zagreb. Škatlji sta tehtali po 1 kg. Na njima je bil rdeč listek z mrtvaško glavo in napisom: 1 kg 1228c. Škatlji so takoj odstranili s proge. Strokovna komisija, ki je takoj odšla tja, je ugotovila, da sta bila to peklenska stroja tujega izvora, ki se vnameta z udarcem na kapico.

d Obrtna razstava je bila slovesno odprta dne 1. oktobra v obširnih prostorih Majdičevega mlina v Kranju. Poleg odličnikov je že takoj prvi dan ogledala razstavo velika množica občinstva. Vsi so občudovali res vzorne izdelke, katere je razstavilo 9 mizarjev, 2 čevljarja, 4 ključavničarji, 3 žimarji, 3 vrtnarji, 1 zimopletiljstvo, 2 kolarja, 1 pečar, 1 keramičar, 1 slaščičar, 1 tapetnik, 1 krojač, 1 modistinja, 1 tovarna kemičnih izdelkov, 1 tiškarja in 1 knjigovez. Razstava je okusno prirejena in kar vabi kupce, da bi segli po solidnih domačih izdelkih in dali slovo tujemu blagu. Razstavo tudi okoličanom priporočamo!

d Išla je odredba osrednje učne oblasti na predlog prosvetne oblasti v Sloveniji, da se ima na srednjih šolah v dravski banovini odstraniti iz slovenske čitanke za 2. razred uvodno berilo Ivana Cankarja »O domovina«. Berilo se ima odstraniti tako, da se dotični list izreže.

d Prepoved vseh zborovanj in sestankov, ki je veljala za Trbovlje in na nje meječe kraje, je okrajno načelstvo preklicalo. Znaprej se vse te reči dovoljene kakor v drugih krajih in po splošnih zakonskih predpisih. Prepovedano je znaprej še samo zbiranje večjih skupin po cestah in pri vhodih v rove.

d Koševseljavno je razpuščeno Katoliško prosvetno društvo v St. Janžu na Dravskem polju.

d Od šest mesecev na tri leta. Pred velikim kazenskim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča je bil maja letos obsojen na šest mesecev strogega zaporu absolvirani jurist Dušan Kermavner zaradi zločina po členu 1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, namreč zaradi komunistične propagande. Senat prizivnega sodišča je sedaj na pritožbo državnega tožilca to kazen vrnil na tri leta robije.

Od bolečine k ugodju

Za uspehe v življenju nam je treba zdravja in optimizma. Trpljenje in depresija sta oviri vsakega napredka. Aspirin tablete odpravijo bolečine in vračajo zdravje.

ASPIRIN

V. c. Japeta h. 4. Zagreb, Cijena 32.
Ogled in register, pod 5 in 3407 od 1. XI. 1933.

Iz naše prestolice

d Jugoslovanski kralj in kraljica, ki sta obiskala pretekli teden Romunijo, sta odšla v bolgarsko pristaniško mesto Varno. Tam sta se sešla z bolgarsko kraljevo dvojico. Nato sta na povratku obiskala še turški Carigrad, kjer sta se sešla s predsednikom turške republike Kemal pašo.

d Narodna skupščina v Beogradu se boje sestane 17. oktobra.

d Nujno potrebne nove cerkev je sklenil zgraditi jezuitski red na zelo primernem mestu v Beogradu. Gradbeni odbor beogradske občine je jezuitom nasprotoval in ni hotel dati za zidavo potrebnega dovoljenja. Jezuiti so se pritožili. Ministrstvo je dalo prav in odobrilo nameravano zgradbo. Proti odločbi ministrstva izraža pomisleke v katoliški Ljubljani izhajajoče »Jutro«, kar je vsekakor zelo zanimivo dejstvo.

d Jugoslovanske nabrežje v poljski Gdini. Poljski trgovinski minister je potrdil predlog pomorske uprave, da se eno od nabrežij v Gdini imenuje Jugoslovansko nabrežje.

d Cene kruha v Podgorici so sledeče: beli kruh 2.50 Din, polbeli 2 Din, črni 1.50 Din in koruzni 1.75 Din za kg. Srečna Podgorica, nekaj najbrž ni pri nas krajja, ki bi jedel tako poceni kruh. Ali bi ne bilo to, kar je v Podgorici mogoče, tudi drugod?

d Belgarija bo povabljen k vstopu v Malo zvezo, tako poroča solijski časopis »Utrok«.

d Peki so zborovali te dni v Beogradu. Na dnevnem redu je bilo med drugim vprašanje cen kruha in tolmačenje § 150 obrtnega zakona. Peki zastopajo stališče, da je pri sedanjih okoliščinah znatno oteženo vzdrževa-

Pogled na ogromne množine vode v Strugah. — V ozadju župna cerkev, na levi pa konzum in župnišče. Slika je bila napravljena potem, ko je voda že za 1½ metra padla. (Foto J. Erjavec, Stična.)

nje njihovih obratov. Zato zahtevajo, da se merodajni krogi, ki po odredbah navedenega paragrafa obrtnega zakona in po zakonu o pobijanju draginje vršijo nadzorstvo, spoznajo s pekovskiimi resničnimi čistimi dohodki, da bi se na ta način pekom zagotovil vsaj 10% čisti dobiček. Daljša razprava se je razvila tudi o vprašanju najvišje dopustnih cen kruha. Peki so pri tem vprašanju naglašali, da se v pesameznih krajih izvršuje ta ugotovitev brez predhodne ugotovitve stroškov proizvodnje. V razpravo je posegel tudi g. Koren iz Maribora. Na koncu je bil sprejet sklep, naj se kruh mesi na komade in da bodi njegova prodajna cena 4 Din. Če bodo merodajne oblasti odobrile ta sklep, bo ista cena za črni, polbeli in beli kruh. Razlika v kakovosti bi se nadomestila s težo. Zastopniki pekov so nato še sprejeli sklep, da se naprosijo pristojne oblasti, da se izda tolmačenje § 150 obrtnega zakona, ker zastopajo stališče, da oblasti nimajo pravice določati cen kruha.

d Naš uvoz in izvoz v avgustu. V avgustu smo izvozili 279.130 ton blaga v vrednosti Din 267.336.695, dočim smo v lanskem letu izvozili v avgustu 176.271 ton v vrednosti dinarjev 216.449.769. Letos smo torej več izvozili blaga za 102.859 ton v vrednosti 50.886.926 D. Po količini se je naš izvoz povečal za 58,35%, po vrednosti pa za 23,5%.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK,
GOSPODSTVENSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

d Nova katoliška cerkev. Iz Kraljeva v Srbiji poročajo, da zelo napredujejo gradbena dela tamkajšnje katoliške cerkve, ki bo meseca novembra končana. Cerkev bo posvečena 19. novembra po belgradskem nadškofu dr. Rodiču. Istega dne se bo ustanovila nova rimsko-katoliška župnija, ki bo štela okoli 3000 duš in bo obsegala mesta Užice, Čačak, Kruševac in vse ozemlje od Kraljeva do Raške na eni strani in od Kraljeva do Gornjega Milanovca na drugi strani.

d Kmetijsko razstavo v jugoslovanskem Negotinu je obiskala večja skupina Bolgarov iz Vidina ter je prišlo pri tej priliki do iskrenih manifestacij bolgarsko-jugoslovanskega zблиžanja.

d Jugoslavija v Rimu. Na svetovni perutinarski razstavi v Rimu je razstavilo 42 držav. Jugoslavija je zavzela četrto mesto za Anglijo, Dansko in Holandsko. V glavnem je Jugoslavija razstavila štalčke.

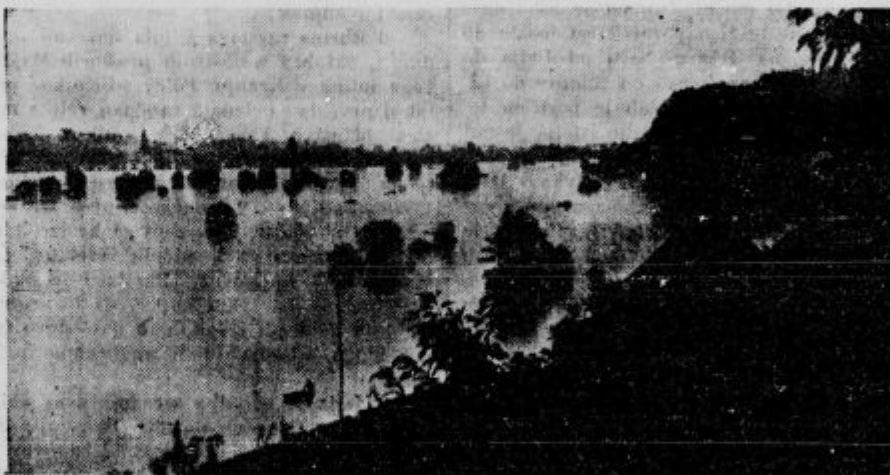
Med brati Hrvati

d Popravilo djakovske stolne cerkve bo veljalo 3 in pol milijona dinarjev. Zavarovalnico v višini 1.400.000 Din je zavarovalnica »Croatia« že izplačala.

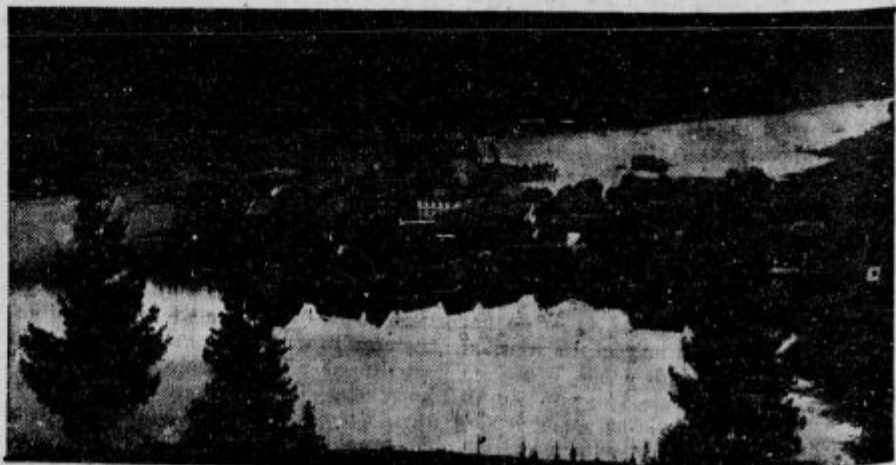
d 15 letnico osvobođenja od Madžarov proslavi Subotica v decembru. Vrše se v ta namen velike priprave.

d Naše češplje v inozemstvu. Stanje dne 27. septembra je bilo sledeče: Na dunajskem trgu je bilo prodanih 30 vagonov naših češpelj boljše kakovosti po ceni 22 do 24 grošev za kilogram. Slabše vrste so se prodajale po 20 do 22 grošev. Nekatere naše češplje so prišle na trg v zelo slabem stanju in so se mogle prodajati le v industrijske namene po ceni 15 grošev za kg. Na Dunaju je še vedno okoli 60 vagonov naših češpelj neprodanih. — V Pragi je bilo tistega dne prodanih 24 vagonov naših češpelj po ceni 140 Kč za 100 kg. Tedenja za češplje je sicer v Pragi krepka, toda uvozniki tožijo, da prihajajo češplje na trg slabo pakirane in da je dosti češpelj gnilih. Če ne bodo naši izvozniki pošiljali boljših češpelj, se ne bo cena popravila. — Na poljskih trgih je bilo prodanih osem vagonov naših češpelj po povprečni ceni 65 do 68 zlotov za 100 kg.

d Sedemdeset let doživi 42% duhovnikov, 40% kmetov, 35% uradnikov, 32% njihovih uradnikov, 29% odvetnikov, 28% umetnikov, 27% učiteljev in 24% zdravnikov.

Pogled na poplavljeni Krško polje pri Brežicah.

Vas Retje pri Loškem potoku, ki je bila zalita z vodo

Nesreče

d Požari. Gospodarsko poslopje, kolarni-va in svinjaki z vsemi poljaki pridolki in orodjem so zgoreli posestniku Francu Sardin-ku v Ptuj.

d V Bistrici pri Pilštajnu je utonil 80 let- ni Martin Kolar, posestnik na Drenskem re- brcu.

d Ko je pokladala živini je doletela smrt bivega župana Matije Samca v Kompo- lju. Padla je z lestve na cementna tla ter si razbila lobanjo. Takoj so poklicali duhovnika in zdravnika, a vsaka pomoč je bila zaman. Pred nekaj dnevi je zalila voda tudi hišo ne- srečne pokojnice, ki ima 11 otrok in so sedaj ostali brez pravega varuha.

d Naše zrakovstvo brez motorjev je padla 24. septembra prva smrtna nesreča. Ra- nam, ki jih je dobil pri nesrečnem padcu brezmotornega letala, je podlegel Živko Jos- nov, učitelj v šoli za letanje brez motorjev.

d Vlak je do smrti povozil služkinjo Pep- co Jordanovo, zaposleno pri trgovcu in poku Jeneršku v Mostah pri Ljubljani.

d V bajerju je utonil šestletni sin trbo- veljskega rudarja Sorlija, Ivanček.

d Mrtev pod prežvekujočo kravo. V po- nedeljek 18. septembra se je v Vitanju smr- tno ponesrečil učenec 5. razreda Iršič Ivan, ko je pasel živino. Krava mu je padla v globok, kolku podoben jarek. Prestrašeni deček je prav tako skočil v kotanjo, meneč žival na kak način spraviti ven, kar bi bilo pa izklju- čeno. Pri tem delu ga je pa krava pohodila smrtno nevarno. Poškodovana mu je bila gla- va, prsni koš ter zlomljena roka. Našli so ga mrtega pod prežvekujočo kravo, ki se je bila vlegla še na polživega dečka. Domačim se je mudil grozen prizor, ko se je videla samo ra- njena glava izpod krave.

d Nesreča ne počiva. Pri padcu po stop- nicah si je zlomila roko in dobila tudi druge hude poškodbe 46 letna Katarina Lavtizarje- va, žena čevljarkega mojstra. — Pri padcu s hruške je dobil zelo nevarne poškodbe 52 let- ni posestnik Anton Grum iz Dolenje Brezovi- ce pri Preserju. — Po nesreči se je na lovu obstreli Maks Vale, trgovec iz St. Jerneja. Je po- legel poškodbam. — Voz naložen s kame- njem je šel čez nogo in jo zlomil 18 letnemu posestnikovemu sinu Peršetu Janezu iz Zbur pri Šmarjeti. — Pri padcu z lestve si je zlo- mila nogo 64 letna viničarka s Tolstega vrha Baučan Marija.

Zgubljen

Je ta zob, če ga takoj ne zalijemo. Ostanek jedi se je zajedel med zobe, ust- varja se mlečna kislina in razkroja zobno sklenino. Posledica tega je majhna luknjica. Dnevna nega s Chlorodont zobno pasto štiti zobe pred prezgodnjim razpadanjem, ohranjuje jih zdrave in dela sjojne bele. Tuba Din. 8.—, velika tuba Din. 13.—.

V vsako hišo Domoljuba!

Novi grobovi

d Solzne doline so zapustili: v Radečah pri Zidanem mostu Marjeta Lovšin, mati dveh župnikov; v Cerknici Oktavija Šerko; v Prigo- rici 82 letna Marija Klun, sestra pokojnega kanonika in poslanca Karla Kluna; v Vevčah Angelica Krstulovič, roj. Hribar; v St. Vidu n. Ljubljano Marija Korošec, roj. Jerala; v St. Pavlu Minn. v Ameriki duhovnik msgr. Anton Ogulin, doma iz Bele krajine; v Ptuj 86 let- na Marija Kolarič, mati profesorja veronauka v pokoju; pri Veliki Nedelji veleposestnik Alojzij Mikl; v Črnomlju dr. Rihard Tomšič, starešina okrajnega sodišča. — V Ljubljani so odšli v večnost: 76 letna Marija Ozimič, mati ravnatelja zveze industrijcev in veletrgovcev; Ivana Berce, bivša gostilničarka; 67 letna Alojzija Lerch, roj. Ibič, in Ivanka Krašna.

Razno

d Cerkvena slovesnost pri Materi božji do- brega sveta pri Kostanjevici, ki bi se imela vršiti na »Kvaterno nedeljo« se je vsled po- vodnji preložila na nedeljo 8. oktobra 1933. Castilci Matere božje dobrega sveta, pridite!

d Duhovne vaje za žene bodo v Domu Brezmadežne od 21. do 25. oktobra. Opozar- jamo na ta tečaj duhovnih vaj za žene in pro- simo, da bi se vse one, ki se duhovnih vaj nameravajo udeležiti t a k o j priglasile, ker je ta tečaj v letošnjem letu zadnji, ki je name- njen ženam. Za dekleta bo prihodnji tečaj od 4. do 8. novembra. Naslov za priglas: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ivanu, p. Dom- žale.

d Gorje vlomilec! Gg. Peter Rode in Martin Tome sta te dni kazala aparat »Refrak- tor«, iznajdbo g. Karla Sinkovica, ki onemo-

RAZNO

Privezan vlak. V zgo- dovinu železnice se menda še ni nikdar dogodilo, da bi bili privezani vlak, in to celo brzovlak, za dre- vo. Nedavno pa se je to dogodilo na kolodvoru v Charlottenburgu pri Ber- lina. Neznani ljudje so namreč stopnjico za vzpenjanje v zadnjem vozu brzoviaka z debelo jekleno vrvjo privezali na bližnje drevo. Zakaj to narediti, se ne ve; mogoče so mislili, da brzovlak ne bo mogel s po- staje. Pa so se zmotili, če so na to računali; loko- motiva je bila namreč močnejša kakor drevo. Stroj je drevo izruval in ta vlekci precej daleč za seboj, dokler niso vlaka ustavili in drevo odre- tali.

Dragocena slika na prodaj. Samostan Stra- chov v Pragi, ki se naha- ja radi gospodarski krize v težkočah, je ponudil črkoslovski vladi v nakup slavno Dürerjevo sliko »Praznovanje rož- nega venca«. Samostan se zahteva plačila v go- lovin, temveč zamenjavo v drugih vrednostih. O tej ponudbi so zvedeli tudi nekateri inozemski

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka. Iz nemščine prevedla Marija Kmetova.

Naš župnik je krenil po bližnjici, ki je vodila po hudem močvirju, ga junaško prebredel in drevil ko kak krojač.

Tedaj sta se sovražila ta dva človeka, zakaj, sleherni od njiju je bil prepričan, da je njegova sveta dolžnost, da pride prvi tja. A naš župnik je dospel za pedenji prej: »Prvi«

Gospod župnik, nikar si ne domišljajte! Prvi je bil nekdo drugi... prva je bila vladarica! Sedela je na robu postelje in božala lepo grešnico po plavih fasetah. V drugi roki je držala majeno človeško bitje, ki sta se mu obe smehljali, smehljali tako blaženo in lepo, ko da bi bil sam Jezusček pri njima. Tudi medlo zimsko solnce se je smehljalo tem trem in jih preprežalo s plaščem nežne svetlobe.

Tiho je vstopil župnik. Suzana je vztrepetala in po- bledela do ustnice.

Vladarica je naglo stopila predenj: »Le pogledite, pre- častiti, ta mala dušica vas prosi svetega krsta«

Šele zdaj se je pojavil na pragu mrki župan v urad- nem traku. Preden je mogel ziniti, je vladarica urno in odločno pristopila k njemu. Držeč otroka v naročju, mu je rekla: »Župan, neznani vojak za domovino! Torej je mogel biti njen glas vendarle strog in trpek!

»Veseli me,« je mehko dejal župnik, »da morem krstiti otroka. Toda,« je v zadregi dodal, »kdo bo za botro?«

»Jaz!« je rekla vladarica.

»In za botra?«

»Jaz!« je zarjovel župan in za korak pristopil.

Odtlej je bilo »neznani vojak« radi tega naziva, ki ga je brez pridržka sprejel, zelo dobro. Kmetom je bilo, ko da hranijo svojo lastno kri, če se potegnajo zanj. Ko so prišli Suzanini starši, ki so slučajno pozno zvedeli novico, in bili osupli, razkačeni in obupani in so že hoteli prekleti svojega izgubljenega otroka, se jim to ni posrečilo; zakaj, med njimi in mlado materjo sta ko en mož stali obe občini. A župan, gospod boter, je tekal okoli ko nor, da bi preklical odpoved službe. Šolska oblast pa tega ni zmogla in vladi je bilo všeč, ker bi prištedila izdatke, če ostane šola zaprta.

»Le čakajte,« je jezno zabrudal župan. »Jaz vam bom že pomagal varčevati!«

Ker je bilo pred volitvami, se je radi nujnih zadev javil pri poslancu. Brez ovinkov mu je povedal: »Gospod poslanec, čemu smo vas izvolili, kaj? Kje je poštni urad, ki ste nam ga obljubili?«

Gospod poslanec se ni prav nič spominjal, da bi bil obljubil kaj takega. Pa morda je le obljubil, mogoče, saj je moral v svojem življenju že toliko obljubiti!

»Morda pa mislite na trafiko, gospod župan? Bom...«

»Mislim,« ga je prekinil župan, »na poštni urad, ki ste mi ga obljubili!«

Župan se je lagal, da se je kar isknilo!

»Čemu plačujemo tako visoke davke? Čemu služijo naši sinovi domovini in umirajo zanj, če ta domovina potem ne more poskrbeti, da dobivajo njih sorodniki pisma? Niti nabiralnika nimamo. Naša pisma pobira pošt- ni sel, ki jih mora nositi dve uri daleč na pošto. To se nam zdi že res neumno. Ali boste pri ministrstvu govo- rili za nas, ali pa boste še doživeli, da bomo pri prihod-

goča vlome. Aparat obstoja iz mikrofona in alarmne centrale z zvoncem in slušalko. Ta aparat bo služil kot sijajno sredstvo proti vlomilcem, ker praktično onemogoča vlome. Mikrofoni se položijo k predmetu, ki ga hočemo zavarovati, kakor na pr. na blagajne, ter ga zvežemo s telefonsko žico s centralo, to je omario, ki jo imamo ali pri zaupni osebi, kakor pri hišniku, na policiji itd. Vsak najmanjši dotikljaj tuje roke na blagajni že naznani centrala z močnim zvonjenjem, prav tako, če vlomilec žico prereže ali pa uniči mikrofoni. Aparat brezpogojno javi vse, po slušalki moremo celo poslušati, kaj se v lomilci pogovarjajo med seboj. Manjši mikrofoni so pripravljeni tudi za montiranje na vratih in podobno. Aparat je preizkusila pod vodstvom šefa kriminalnega oddelka g. Zajdele tudi policija in ugotovila, da deluje brezhibno ter da more aparat res preprečiti vsak vlom. Podobni inozemski aparati veljajo okoli 15.000 Din, ta, ki je domač, pa samo 2000 Din in je še boljši, kakor tuji. Aparat razpečava instalacijsko podjetje »Refraktor« v Ljubljani. Trnovski pristan 16. Lastnikom blagajne, zlasti pisarnam, trgovcem in podjetnikom priporočamo, da si nabavijo tak aparat.

d Mesta bojkotirajo. Radi prenizkih cen za kmetijske pridelke, so začeli v nekaterih krajih Poljske oznanjati pristaši kmetijske stranke bojkot mest. Kmetje ponekod že 14 dni niso pripeljali v mesta nobenih živil. Po nekaterih krajih je prišlo med policijo in kmeti do krvavih spopadov.

d Lepi solnični jesenski dnevi nas premotijo, da opuščamo najenostavnejše čine previdnosti. Na izprehod gremo radi brez povrhnjaka in ker so večeri postali hladnejši, se navadno prehladimo. Prehlad sicer ni veliko zlo, če takoj ukrenemo vse potrebno. Prehlajenja se iznebijo naglo in zanesljivo z »Bayer«-jevimi Aspirin-tabletami.

njih volitvah oddali svoje glasove komunističnemu kandidatu.

A to je bilo kar nepotrebno. Gospod poslanec je bil še vesel, da more reči kaj več, ko le: »Čujte, čujte! in »Fejt!« — »Zakaj so Nemci plačali reparacije, če mora na tisoče Francozov ginevati brez sleherne kulture?«

Zaman je preplašeno ministristvo ponujalo poslancu spomenik padlim vojakom za v okrajno mesto. Hrabri poslanec jim je nosato zabrusil, da spomenik pač ni pripraven za pospeševanje prometa. (»Tako je! Tako je!« Ploskanje na levi, mrmranje in ugovori na desni; nemir.) — Osmešili so ministristvo; skoraj zamajalo se je. Naglo se je odločilo, da dovoli spoštovanemu gospodu poslancu poštni in telefonski urad.

Vse drugo je župan izlahka dosegel: da so imenovali odstavljeno učiteljico za načelnico poštnega urada in da je prejela za 33 frankov večjo plačo ko prej.

Tako je pomagal vladi varčevati! Hi, hi, kar za 33 frankov je oskubil državo...

Občina se je na vso moč smejala, ker so vlado tako potegnili. In še na mar jim ni prišlo, da bi upokojili pismonošo, ki je štirideset let služboval pri pošti.

Prava reč, če pismonoša ni znal brati! Se bolje: ker je moral hoditi od vrat do vrat in izpraševati, žigavo bi pač utegnili biti to in ono pismo, so vsi naglo in preprosto zvedeli, ali je Pavel pisal svoji Marietti iz Alžira, ali je vladarica že dobila svoj list z lepimi slikami in še vse drugo.

Sezidali so novo poštno poslopje. Se danes stoji mirno in tiho sredi vrta in solnce ga obseva. A znotraj ima le ena oseba prvo besedo in to osebo razvaja in erklja vsa vas: to je mali, bodoči »noznani vojak«, ki zdajle pravkar upi in pritiska stisnjene pesti na materine prsi. Tako

PO DOMOVINI

Zanimiv račun

Naš prijatelj Franjo Kostanjevec iz Češnjic nam sporoča, kako je preizkušal rodovitnost pšeničnega semena. Iz njegovih ugotovitev lahko vsi naši kmetovalci premišljajo, kako se je treba ravnati pri setvi ozimnega žita, da bo obrodilo čim obilnejši pridelek. Takole pravi:

Lansko leto 13. oktobra sem sejal pšenico. Sejal sem jo z roko, kot je to v naših krajih navada. Pa mi je padlo v glavo, da sem na enem koncu njive pustil osem kvadrat metrov zemlje neobsejane. Naslednji dan sem ta košček zemlje temeljito očistil vsega pleva in zemljo dobro prerahljal. Z majhnim jarkom sem ločil ta kos od druge njive. Potem sem kar z motiko napravil 10 centimetrov vsakebi tri do štiri centimetre globoke jarke, v katere sem na vsakih 10 cm z roko posadil po eno kleno, posebej odbrano pšenično zrno. Nato sem te jarke enakomerno pokrtil z zemljo. Na ta način sem posadil na tem prostoru 700 zrn, ki so tehtala samo 3 deke. Spomladi sem ta del njive oplel. Sicer pa je bilo pleva malo, ker sem zemljo jeseni ob setvi dobro očistil. Meseca maja sem na ta prostor potrosil 40 dek čiljskega solitra. Pšenica je bujno rasla. Vsako zrno 4 do 11 bilk in seveda ravno toliko klasov.

Uspeh tega dela je bil presenetljiv. Ko sem pšenico požel, sem našel na tem prostoru pet snopov, ki so dali 216 dek zrnja, po številu 47 tisoč. Tako je dalo vsako zrno v napol dobri zemlji in ob nepopolni negi sedemdesetkratni pridelek. Ko bi bila zemlja prvovrstna in bi jo vzorno negoval z umetnimi gnojili, bi bil pri-

delek gotovo stokratni. Pri navadni setvi pa dosežemo osem, morda desetkratni pridelek.

Kaj bi se ne izplačalo na podlagi tega preprostejšega poizkusa vsaj razmišljati, ali bi se dala s primerno nego in pravičinim sejanjem visoko dvigniti rodovitnost naše zemlje?

Denar izgubljen — malo izgubljenega.
Čast izgubljena — mnogo izgubljenega.
Duša izgubljena — vse izgubljeno.

Grozde zori!
(Metlika.)

Portugalko bomo kar potrgali. Ni je velika, pa je lepa in dobra. Cena njena bo pa tudi lepa. Še rino je komaj dobiti, zato bo pa portugalka ita boljše. Saj je starini cena že 5 Din. Tudi drago grozdje hiti zoreti. Gnulo grozdje se bo pobralo pred 16. oktobrom, da bo ostalo vidno boljše. Pa tudi tega ne znajo vsi prav! Nagnilo se nekemu smili... potem ima pa vruga v sode. Tu gnuloba mora ven! Če ostane manj, nič za to, bo pa tisto zdravo in prijetno. Tako menijo dobri gospodarji. — Povodnji v Beli Krajini ni bilo. Le daleč smo jo videli in ji prisluškovali. Tudi Kupe se je pripravila, da bi malo podivjala, pa je kmalu nehala. Ilajveč je napravila škodo pri metliškem mostu, kjer je za nekaj dni ustavila delo. Sedaj pa je že vse v teku. Novi most je dobavljen iz Nemije na račun vojne odškodnine. — Občinske volitve v tu. Veliko razburjenja so napravile po Beli Krajini. Nekateri se kar cede obljub...

Zdravnik dr. Vidmar odšel.
(Sostro.)

Ali res nismo več vredni dobrih mož — tako smo se povpraševali v nedeljo, ko smo brez vsakih predpriprav zvedeli, da je odšel zdravnik dr. R. Vidmar na svoje novo mesto v Velenje. Sicer

mašine so le posli ko list vrtnice in tako močne, da bi bile skoraj vrgle ministristvo!

14.

Nikoli ji niso rekli drugače ko »Mamette«, mamka, tudi ko je bila še otrok in ni oskrbovala ničesar »majhnega«, razen piščancev in raček na dvorišču. Še majhno dekletce je bila ko mamica. Urna, pametna, zmeraj v skrbeh za koga ali za kaj. Nič ji ni bilo težko varovati bratce, ki so prišli pozneje na svet. Pa so zagospodovali nad njo: »Mamette sem«, »Mamette tja«, »Mamette, igraj se z nami«, »Mamette, zapoj«, »Mamette, delaj!«

Troje fantkov se jo je bolj tiščalo ko matere. Seveda je bila mati od zadnjega poroda boleha in veliko v postelji. Nekaj let je bivala in nato umrla. Možu je zapustila čelvero otrok. Najmlajši je imel dve leti, najstarejša, Mamette, pa jih še ni imela dvanaest.

Po materinem pogrebu je stopila Mamette k očetu, ki je nemo in žalostno sedel pri ugaslem ognjišču in strmel v pepel.

»Oče,« je rekla, »le name se zanesite!«

Mož jo je, privrkat v življenju, vzel v naročje in dejal: »Oh, če tebe ne bi imel!«

In zdaj se je Mamette jokala bolj ko pri pogrebu, kjer je morala preveč paziti na mla tri in ni mogla misliti nase.

Odslej ni Mamette nič več hodila v šolo. Očetu je bila desna roka in je delala in gospodinjila na posestvu. Obe kiti si je spela, skupaj, se pokrila z belo avbico in tako prišla med odrasle. Delala je ko dekla. Povsod je bilo videti njeno belo avbico. — V skednju, v kašči, v kleti, na polju, v kuhinji, za hlapcem, za dekle: ko drobna

zbiratelj umetnin. Du dunajski zbiralec za ponudila za sliko 30 ok. o. 40 milijonov Kč, a Nemci in Franciji je sta prišli dve ponudbi po 1 milijon in 1.25 milijon dolarjev. Če res pride do prodaje slike, ima školskovalna država pravo predkupno.

Hujše nego v času vojne. Berlinska mestna uprava je objavila postilo o delovanju sjezde reševalnega in dobrodelnega oddelka v tekočih zimskih mesecih. Odtod je med drugim razvidno, da je bilo v tem času zabelazeno v Berlinu povprečno 68 uspešnih samomorov na dan. Povročna pomoč je rešila ostale mnogostevilne obupance. — »Berliner Tagblatt« pripominja, da se dogajali še med svetovno vojno dnevi s manjšim številom žrti na frontih. A drugi berlinski devniki zatrjujejo, da so »skočili s tira« vsi nemški srednji sloji. Slavljen zaslužek je redkejša. Zato srečamo vedraje. Zato srečamo vedraje več odvetnikov, brezposelnih zdravnikov in med šoferji ali nakladiarji. Dame in gospodje, ki so bili navajeni kupovati drage cvetke in sadje, jih zdaj ponujajo v nakup.

je stanoval v D. M. v Polju, a je bil kljub temu žisto naš; lahko se pohvalimo, da je imel med nami same odkrite prijatelje. Njegovi nenavadno veliki uspehi pri bolnikih, razumevanje za revščino in revne sloje, odkritosrčna beseda, kadar ni bilo pomoci — vse to ga je tako priljubilo, da bo ostal nepozabljen med našim delovnim ljudstvom in morda tudi nenadomestljiv. Ne sme biti pozabljeno, da je v skrajnih silah vozil s svojim avtom k bolnikom tudi sv. Rešnje Teol. Zavidamo Velenju, nečja pa prosimo, da nam preskrbi čimprej na svoje prazno mesto sebi enakega zdravnika in človeka. Gospod Roman, sprejmi našo javno zahvalo, Boga pa prosimo, naj Te obilno blagoslovlja še z večjo rastjo v dobrih lastnostih in Te čimprej pripelje nazaj med nas.

Igrali bomo!

(Del pri Ljubljani.)

Katehiška akcija vzpizori v nedeljo, 8. oktobra ob treh popoldne v cerkveni hiši, pretresljivo povojno dramo »Veste«, delo francoskega pisatelja Rostanda. K predstavi vjudno vabimo vse prijatelje blizu in daleč! Vstopnina znižana. Bog živi!

Se enkrat: Pozor na loterijal
(Ravne.)

Zadnji čas je, da si nabavim za 4 Din srečko in tako učinkovite loterije v Ravneh pri Krškem. Dne 25. okt. postaneš lahko srečen lastnik konja z vožnjem. Število dobitkov se je do zadnjega časa še zvišalo. — Zakaj sploh čakati? Grenke solze boš tožil, ko boš zvedel, kaj so drugi zadeli za majhen denar; ti si ga pa stiskal v svoj mošnjček. Izid žrebanja se objavi v časopisih.

Ravno.
(Dobrnica.)

Voda je letos že dvakrat poplavlila po nekaterih delih vsa polja. Spomladi je uničila vse posetve, zdaj na jesen pridele. Posebno so prizadete vasi Ribcevec, Preska, Korita in Armanja vas. Zares tušen je naš kraj, če bi prišli Ljubljanci pogledati, bi mislili, da so v Plitvičkih jezerih. Vse polno je jezer, ki se stekajo eno v drugo. Le škoda, da tako kmalu zginejo in da napravijo toliko zla. — Grodije slabo kaže. Vina ne bo, bomo pil' pa vodo, če nam je ne bo poleti zmanjkalo, kakor že večkrat. — Dobili smo novo trafiko. Skozi deset let smo imeli trafiko, ki jo je upravljal vojni invalid. Sedaj je pa dobil drugo neki posetalek in gostilničar. — Za volitve se kaj skrbno pripravljamo. Voli bomo vsi ta pravega kandidata!

Lovski blagor.
(Društvo.)

Ali jo vidite mrcino! Dolgo je lomastil ta divji preših po naši koruzi nad Dragoznanje vajo in veliko jo je pokobil. Ali mislite, da ne je kar hitro nastavlil pred puško. Bahor Janez ga je hodil čakati že dalje časa, do ene ponoči, pa jutraj od treh dalje, pa nič. Dno 6. septembra jo je pa skupil ob 10 zvečer. V mesečini ga je zaslišal in potem za-

gledal v koruzi kretanje, pomeril, pok in mrcina se je zvalil in zastokal, pa vendar jo še pobral in se vlačil, dokler ga drugi dan niso našli pastirji. 106 kilogramov je tehtal in bilo je kaj jesti. Kar je pa najbolj imenitno: v naši fari je to prvi divji preših ustreljen in prva žival, ki jo je ustrelil novi tovec Bahor Janez. Kmetje želijo, da bi lovec dobro pazili na divjačino, ki dela škodo.

Društvo »Krkac«.

(Polica pri Višnji gori.)

V naši župniji smo ustanovili podružnico društva »Krkac«. Za društvo je veliko zanimanja. Na ustanovnem sestanku smo izvolili delaven odbor, ki si je nadel nalogo, spraviti v društvo čim več delavnih članov. Društvo ima namen, buditi med domačimi in med tuji zanimanje za Dolenjsko, za njene lepote, pa tudi za njena brikdost, in težava Mlademu društvu želimo obilo uspeha.

Za dežjem solnce mora priti.

(Primskovo pri Litiji.)

V mesecu septembru smo imeli že vse letne čase, samo snega je še manjkalo. Zadnje dni smo že čisto obupavali. Vsega skupaj je padlo dežja 2517 mm, največ 22. septembra, namreč nič manj ko 1035 mm. To je dobro, da smo na hribu, sicer bi nas že voda odnesla. Po dolinah pa še sedaj stoji voda. Pa prisijalo je zopet solnce in pripeka v poletnih mesecih. Ako bo to vreme trajalo nekaj časa, bo grodije dozorelo. Druga letina pa je bolj slaba, ajda pa je še v najlepšem cvetju. — Poplave so prinesle k nam tudi cigansko nadlego. Vsak dan se oglašajo na Primskem in prosijo za »kronce«. Ljudje pa tudi ne morejo vedno dajati. Le malo preveč je beračev, mnogi bodijo samo iz navade. Ako se pa komu ponudi delo, jo brž popiha. Seveda, kaj bo delal, ko pa brez dela lahko živi!

Ravno.

(Rovte.)

Ta dopis je predvsem namenjen onim našim naročnikom, ki so razkropljeni po širnem svetu, pa že dalj časa niso brali nobenega poročila iz domačega kraja. — Po smrti nepozabnega našega gosp. župnika Mateja Sušnika, je oskrboval našo župnijo dalj časa v splošno zadovoljnost ž. g. Lambert Ramšak, s pomočjo g. kaplana Cirila Zajca, ki je bil tudi splošno priljubljen, a je odšel na drugo službeno mesto v Boštanj ob Savi. — Sedaj smo pa dobili v osebi ž. g. Jožeta Zalokarja zopet dobrega in skrbnega župnega upravitelja. Prej omenjenima gospodoma izrekamo svojo toplo zahvalo za ves trud, ki sta ga imela z nami. — Krizo občutimo ravno tako, kakor one vasi, ki so bližje mest, ali pa še bolj, ker je manj prilike za zaslužek in se to, kar bi imeli za prodati, težje spravi za primerno ceno v denar. — Letino imamo tudi bolj slabo za vse in marsikdo bolj s strahom zre v bližajočo se

miška je ves dan stopicala navzgor, navzdol in nosila zmeraj malo solnce s seboj.

Trije bratci so se razvili v cvetke, zdrave, korenjake, kmečke fante. Ti trije in tudi oče so bili navezani samo na Mamette, ki jim je bila bolj potrebna ko vsakdanji kruh. Ko je imel najmlajši brat deset let, se je Mamette prvič spomnila svojih lastnih let.

Dvajset jih je imela... šele... ali že? Nikoli ni štela let in ni vedela, ali je z leti kaj pridobila ali izgubila. »Ali je takale Mamette zelo mlada, ali zelo stara, če ima dvajset let?« Radovedno je zrla v ogledalo — »ti je najmanj poznala svoje lastno lice. Snela je avbico in si razpletla lase. Nato se je ogledala oddaleč in potem še od blizu. Opaljena je bila, nalahno zardelih lic, kroglavata, velikih, resnih, sivih oči. Otroško vbočeno čelo in nekoliko privihan nasek sta bila ljubko nasprotje globoke resnobe njenih oči in trpkih, rdečih ustnic. »Če je takle obraz grd?« se je strahoma vprašala.

V te sanje so od spodaj oblastno zadoneli glasovi otrok:

»Mamette, Maamette, Maaamette, tak kje pa spet živiš?«

»Mamette, pojdi dol!«

»Mamette, vraga, kje so ključki?«

In že je razposajena čreda zdijvala po stopnicah.

Naglo je spravila kite pod avbico.

»Da, da, že grem!«

Razen svojih treh lačnih fantov je dobila v kuhinji še lovca Marcela, ki je prišel k očetu radi neke lovske kraje. Postregla jim je z vinom, kruhom in slanino. Domači trije so pridno jedli, lovec pa je le srknil požirek vina, se pozibaval na stolu in venomer gledal Mamette.

»Mamette, kako ste se spremenili, odkar vas nisem videl! Lepi ste.«

»Nikar se ne norčuj!«

»Saj se ne; prisežem, da resno mislim.«

Rada bi bila huda, pa se ji ni posrečilo, ker je čutila, kako ji je začela avba lesti z las, ko si jo je bila prej tako naglo dala na glavo.

Fantje so to koj zapazili in najmlajši je zvito in na skrivaj razvezal zadaj pentljo. Zdaj je pa imela! Vsi lasje so se ji usuli po plečih. Ko divja mačka je planila na hudo delca, a lovec jo je v smehu prijel za roko:

»Pustite ga, Mamette! Saj ni nobene nesreče. Zdaj vsaj veni, da nimate lasulje... To ti je grivalc«

Skušala mu je izviti roko, a jo je premočno držal. Cepetala je z nogami, zardela, lovec se je smejal... Nato je bila tiho in solze so ji stopile v oči. Zdaj je zardel lovec ko kuhan rak in jo izpustil.

Še dolgo je bila huda nanj. On se radi tega ni žalostil in ker je rad prihajal k očetu, je na ta način večkrat govoril z njo.

Časih je za zastori skrivaj gledala za njim in morala je reči, da je korenjaški fant. Marsikako dekle se mu je nasmihalo; zlasti plavalasi, šestnajstletni Sebljevi hčeri je bil všeč. Mametti so bile plavalaske zoprne, seveda nalašč zato, ker jih je lovec rad videl.

Pri dožetnici je plesal s plavalaso Sebljevo hčerko. To je videla Mamette skozi okno. Sama ni utegnula iti na ples. Grdo se ji je zdelo vedenje Sebljeve hčere. Kako je položila ta ženska roko na njegovo ramo, kako blizu njegovega lica je držala svoje! Fej te bodi! Ona je »ena tak« in tudi on je take sorte. Saj je že zdavnaj vedel! Fej!

A zvečer mu je ona prva voščila lahko poč, on ji je pa le raztreseno odzdravil in ni obstal pri njenih vratih. Tedaj ji je bilo, ko da se ji je skrčilo srce — tako hudo, tako hudo.

Nabavite si takoj brošuro

Za občinske volitve

Brošura vsebuje:

zakon o volivnih imenikih
zakon o občinah
uredbo o sestavi
kandidatnih list

Naroča se v

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani
 in stane 5 Din brez poštne.

nimo, ker ne bo dovolj živeža ne denarja za potrebo obloko. Naša občina je po novi ureditvi izgubila logaško in hotenjsko žirbo, pridobila pa Vrh (Sv. Tri kralje). — Za občinske volitve je precej zanimanje.

Smrti kosi.

(Planinca pri Preserju.)

V sredo, 20. sept. je nenadoma umrla zgledna kršćanska mati, ga. Marija Kavčič, roj. Ponikvar. Bila je dolgo vrsto let naročnica in zvesta čitateljica »Domoljuba«. Vsem je postalo težko, ko se je pojavila od nas dobra Vidmarjeva mati. Vsem je bila znana njena dobrohotnost in darežljivost. Sleherni siromak, ki je potrkal na hišna vrata, je odšel z darom in potolažen z dobro besedo. Bila je vneta za vse lepo in dobro. Vključ trpljenju je bila vedno vesela. Živela je tiho in akromno, le v molitvi in delu. Ko so dvignili njeno krsto, so se zdelo, kot bi vsa narava zajela in zajekala. Dež je lil na zemljo, kot bi tudi nebo pošiljalo solze žalosti in sočutja. — Da je bila pokojna mati res priljubljena med ljudmi, je pokazal njen pogreb, katerega so se vključ tako slabemu vremenu mnogostevilno udeležili. Oči nas vseh so se orosile zlasti tedaj, ko so pevec pod vodstvom ž. g. kaplana zapeli par žalostink. Bog povrni.

Nurje.

(Loški potok.)

Borna je naša zemlja in težko preživlja človeka. S trdim delom dobiva Potočan svoj kruh iz zemlje, to posebno sedaj, ko nima lea primerno ceno. Letos smo se ravno pripravljali, da izkoplamo krompir, poberemo borne svoje pridelke, V to pričakovanje pa udari kakor sodni dan poplava. V petek, dne 22. septembra je udarjala strela, lilo iz mod neba, bila je kar tema. Treščilo je v Malem lugu v poslopje Janeza Oražma. Ubilo je telico in poskodovalo skedenj in s trdom napravljenost seč. Vode po Travniku in Retjah so silno naraščale. Od sobote na nedeljo je bila po teh vaseh poplava, kakor že dolgo ne. V Retjah se je odprlo 6 podzemskih pritokov. »Čirčence« se ni odprla že 24 let, sedaj je tudi ona privajala na dan. Uničen je predvsem krompir, koruza, pesa in mnogo žita, ki je bilo še zunaj. Po mnogih slabih letinah še ta poplava!

Ponovitev »Škapinac«.

(St. Andrej pri Velenju.)

Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo, 8. oktobra ob 3 popoldne v Društvenem domu znamenito komedijo »Škapinove svijačice. Igra je polna smešnih prizorov, zato naj nikdo ne pozabi pogledati. Pred igro poje pevski zbor, med odmori igrajo tamburaši. Vstopnina: sedeži 5, stojališča 3, za otroke 2 Din. K predstavljajmo vabljeni vsi, zlasti pa vsi tisti, ki se prve predstave niste mogli udeležiti. 8. oktobra na veselo svidenje v Društvenem domu! Bog živi!

Praznovanje svetega leta.

(Šibenik.)

Od 14. do 17. septembra je praznoval Šibenik sveto leto. Dne 14. septembra je bila v Docu pri Šibeniku slovesna sv. maša, po sv. maši so sneli čudotvorni križ s oltarja in ga postavili v središče cerkve v češčenje. Zvečer je bila procesija s čudotvornim križem, zvečer pa pridiga ter blagoslov s Najsvetejšim. Dne 17. septembra je bila škofova poveljalska sv. maša s pridigo v prenapolnjeni katedrali. Popoldne ob 4 je bil križev pot po vseh cerkvah in ob sedmih urah s čudotvornim križem

po mestu in nazaj v Dolac. Te druge procesije se je udeležilo volajstvo, vsi uradniki, vse organizacije in vse šole. Hiše so bile lepo okrašene. Glavni blagoslov s čudotvornim križem je bil pred frančiškansko župno cerkvijo v Varošu, kjer se je narod lahko zbral po celi šibenski Poljani. Procesije se je udeležilo celo mesto z okolici, tako da je bila to res prava manifestacija križu v počestitev.

Novice.

(Begunje pri Cerknici.)

V nedeljo 8. bo priredila cerkvena družba sv. Družine v cerkvenem domu igro »Koroški tihotapci. Igra je skoz in skoz napeta in zanimiva. — Povodnji nismo pri nas — hvala Bogu — prebudo občutiti. Sicer je tudi nekaterim vdrla voda v hiše, vendar se je kmalu umaknila v nižje ležeče kraje. — Pridelali bomo pa letos malo. Po nekaterih njihah so dobili komaj toliko krompirja, kolikor so ga spomladi vsadili.

Važna ustanova za kmeta in obrtnika

V Ljubljani deluje, kakor znano, z velikim uspehom Dopisna trgovska šola, v kateri se vsakdo lahko nauči vseh trgovskih in zadržnih predmetov, kakor knjigovodstva, korespondence, zadržništva, vseh tujih jezikov itd., pa mu ni treba hoditi v šolo, temveč dobi vsa predavanja na dom in jih doma sam čita in se jih nauči.

Ta šola je velikega pomena tudi za vse one, ki jim je iz kakršnihkoli vzrokov oteženo študiranje, ker le na ta način in brez velikih stroškov pridobe na izobrazbi in se priključijo do boljše kruha.

S 15. septembrom je začela šola z rednimi tečaji. Ker je za mnoge interesov, ki se niso mogli doslej vpisati, je sklenilo vodstvo šole, da ustreže njihovim željam in otvori 12. oktobra nove redne tečaje z istimi predavanji in pravicami, kakor jih imajo učenci, vpisani do 22. septembra.

Kogar zanima in ima voljo za učenje, naj piše na Dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Pržakova ulica 8/II.

Informacije se dobe tam brezplačno. Ker je šola strokovno prvostarna in ima že številne lepe uspehe, jo vsakomur toplo priporočamo.

Radio

Program Radija Ljubljana od 5. do 12. oktobra.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 23.00 Konec. — Četrtek, 5. okt.: 18.00 Otroci doma, 18.30 Pogovor s poslušalci, 19.00 Brezalkoholni sadni in grozdni sadovi, 19.30 Plošče, 20.00 Glasbeno predavanje, 20.30 Koncert delnega zbora in okteta pevskega društva »Ljubljani. Zvon, 21.45 Čas, poročila, 22.00 Radio orkester. — Petek, 6. okt.: 11.00 Šolska ura: Sadni teden, 18.00 Plošče, 18.30 Priprava sadja za trg, 19.00 Sokolstvo, 19.30 Izleti za nedeljo, 20.00 Prenos iz Zagreba, 22.00 Čas, poročila, Radio jazz. — Sobota, 7. okt.: 18.00 Plošče, Stanje cest, 18.30 O namiznem grozdju, 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.30 Politični pregled, 20.00 Radio-orkester, 20.45 Samospevi Franca Derjaja, 21.15 Harmonika solo, g. Stante, 21.45 Čas, poročila, 22.00 Radio orkester. — Nedelja, 8. okt.: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9. Versko predavanje, 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz franš. cerkve, 10.00 Otroci in sadje, 10.30 Operetna in operna glasba, sodelujeta ga. Ribičeva in g. Banovec s spremljevanjem Radijorkestra, 11.30 Koristi uživanja grozdja in sadja, 12.00 Čas, plošče, 16.00 Kmetijska ura, 16.30 Ljudska igra, 17.30 Plošče, 20.00 Radio orkester, 20.45 Plošče (vokalna glasba), 21.00 Kuplet g. Bajde, vmes citre solo g. Mezgolita, 21.30 Čas, poročila, 21.45 Radio orkester. — Ponedeljek, 9. okt.: 18.00 Gospodinjaka ura, 18.30 Naše okopavine, 19.00 Plošče, 19.30 Poročila za inozemstvo, 20.00 Plošče, 20.30 Peštri večer: g. Cesar in Radio orkester, 21.30 Čas, poročila, 22.00 Radio jazz. — Torek, 10. okt.: 11.00 Šolska ura, 18.00 Otroški kotiček, 18.30 Plošče, 19.00 Francoščina, 19.30 Bežne slike našega juga, 20.00 Revija slovenskih baritonistov: Likovič, brata Petrovič, Janko, Švigelj, Jug in Derjaj, 21.30 Čas, poročila, 21.45 Radio orkester, 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 11. okt.: 18. Komorna glasba, Radiokvintet, 18.30 Radio orkester, 19.00 Verstva Kelov, 19.30 Uvod v opero, 20.00 Prenos opere »Pikova damca« iz Ljubljane, vmes čas in poročila.

Franjo Neubauer:

Čudežni klobuk

Prišla je v malo selo po zdravje na deželo previtka mestna hči, vsa blede, brez krvi. Ljudje so govorili: »Kaj se živetni sili ta drobna, tenka stvar?! Nikdár ne bo več zdrava! To jetika je prava! Zdravnik ji bo — grobar!« Pri stricu je živela skrita, a stric je mlinar bil. Izpiral je marljivo žita, vodé pa ni rad pil. Kako so se kolesa gnala, in niso noč in dan obstala! Srdito se je pótok pénil, pa kdó za srd se ta je zmenil?! In mlin je svojo pesem pel naprej enakomerno. Od moke bil je mlinar bel, živél je srečno, mirno. Saj mlinar ta je bil pošten, kot daleč naokrog nobén. Veliko od ljudi jemal je, a malo lim nazaj dajal je. Kar od sosedov je dobil, skrbeče pral je in sušil. Sosedova pšenica zorela je za strica. Bil mlinar zdrav je in močan, vzdigával vreče vsak je dan. Ko žita vrglo je na rame njegova vrgla moč, »pol zate je, pol bo zamer, dejal je, se smejoč. Nikdár prebelih mok dajal ni rad iz rok, češ: »bel je kruh le za slabiče, a črn za kmete in mlatičel! Od črnega krepak otrok je in možak!« Porabil dobro je otrobe in s prošom je redil golobe. Jemal je merico za sé in še na ženino imé. Če bilo ni drugače, pa tudi za berače. Pošten celo klobuk je bil na mlinarjevi glavi: o njem se slóves je glasil, da jétiko ozdravil! — — — Sorodnica postajala vsak dan je bolj vesela, po travnikih je rajala in peti je začela, tako, da rekla vsa je vas: »No, čujte, kakšen njen je glas! Ta bo še ozdravéla in dolgo še bo pelal! Kaj vsa gospoda draga iz mesta nam pomaga?! Bolezni so nevarne, a treba ni lekarne ne doktorja učnega! Ni treba k morju, ne na jug! Le mlinarja poštenega klobuk ozdravi vseh nas muk!«

Dobre knjige

k Izšla je knjiga »Jetika« (200 strani, v platno vezana, 108 lepih slik). Cena 50 Din. V tej opremi le par sto izvodov na razpolago! Knjiga vsebuje žive opise vseh vrst jetike, opisuje zdravljenje in čuvanje pred njo. Dodatek: Zdravstvena zakonodaja glede zatiranja tuberkuloze. Knjiga spada v vsako hišo! Zlasti ni bi jo naročevali oboleli in ogroženi, šole, društva, zdravstvene ustanove in oblasti. Naroča se pri avtorju: Dr. France Debevec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18.

askolnikov:

Prilikkavec Kozma

Kozma je majhen in neznan kakor otrok, čeprav mu je že nad trideset let. Pa ga sreča ta ali oni in ga podraži:

»Kozma, čas je, pojdi in se oženi!«

Kozma pokima, si odtrga vršček roženice in gre pod sosedovo okno, kjer kliče Angela:

»Angela, snubit te prihajam. Pravijo, da čas, da se oženim. Tebe imam rad. Ali me hočeš?«

Angela se nasloni na okno in ga otožno pogleda. Smili se ji ta stari deček. Pogladi jo po glavi in mu odvrne:

»Kozma, sam veš, da si še premajhen za ženitev. Ker pa najbrž ne boš nikoli zrel, zato opusti take misli!«

Kozma odkimava žalostno z glavo. Dobro ve, da je tako ostal tako zanikrni, ker je bil njegov oče žganjar. In zato sovraži alkohol in se ga boji. A misli na ženitev ne mara pustiti. Napoti se k drugi hiši, kjer prebiva Francka, bogata in kozastega obraza, a nabrana, da joj. Potrka na okno in jo kliče:

»Francka, Francka! Kozma se danes meni. Ali me hočeš? Lepo je pri vas in tudi Kozmo bi bilo dovolj prostora.«

Francka je pa jezna, s korcem vode priti in ga polije, da je siromak moker kakor ona. Ona pa kriči:

»Jaz ti bom že dala ženitev. Poberi se zanikrnost zanikrni in domov pojdi, kjer se napij mleka.«

Kozma je žalosten. Solze mu stopijo v oči in tiho odhaja. Sklonjene glave se bliža drugi hiši. Nevesta je tam, mlada Katarina, ki se bo kmalu poročila. A ženin ga ima rad in nevesta ga ima tudi rada. Zato pogumno potrka. Nevesta ga sprejme, ženin je že v hiši in zdaj pride tudi Kozma.

»Ali se spet ženiš?« ga vpraša ženin, velik in plečat fant.

»Spet, odstopi mi Katarino, saj dobiš še drugo,« se opogumi Kozma.

Ženin se resno drži in mu prijazno poljubi:

»Rad te imam, Kozma, a tudi Katarino. Ce se odloči zate, ti jo pa prepustim. In vprašaj jo!«

In Kozma se ji približa in jo prime za roko:

»Katarica, pogledj, ali nisva bila vedno prijatelja?«

Nevesta pogleda užaljeno svojega ženina:

»Da se ti ljubi norčevati se iz siroteja! Kozma, saj veš, da si bil vedno moj prijatelj in ostaneš. Toda moj ženin ne more biti, ti vendar vidiš, da si premajhen.«

»Spet premajhen,« vzdihne Kozma, po nekoliko, mlo ogleduje srečno nevesto in ženina in se potem po prstih splazi iz hiše. On ve, da je tu sreča doma in ne mara kaliti, podzavestno ve, da zanj ni sreče, ostane revček vse svoje življenje.

Poleti pridejo letoviščarji. Zdravijo se in ostajajo po nekaj mesecev in puste v hiši lepe denarce.

Tedaj postane Kozma posebno živahen. V hišo in majhna je kočica, kjer stanuje z materjo in sestro. Žalost je v kočici, obe sta mladi, mati leži že tri leta, a sestra pol leta. In Kozma skrbi za obe, prinaša jim, kar mu dajo dobri ljudje in teh je že vedno nekaj na svetu.

Letoviščarji ga imajo posebno radi. Kozma ni usiljiv. Majhen in prijazen pride,

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovi oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Cvetlične čebulice

vse najboljše vrste za v lončke in za vrtove kakor: hijacinte, tulipane, narcise, krokuse, anemone itd. priporoča Josip Urbanič, Ljubljana, Miklošičeva c. 8. Cenik na razpolago.

Radio-aparat,

štricevni Hartley s prvovrstnim zvočnikom in akumulatorjem prodamo po smešno nizki ceni. Kje, pove uprava lista pod št. 11363.

Obleke, perilo, usnjate obleke, sukajče najceneje pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra 14.

Pozor, najceneje.

Delavnica Mežnar, Ivan št. 64, p. Domžale nudi za Vse Svete nagrobne spomenike, okvirje, plošče itd. za polovično ceno.

Dobre čevlje

dobite pri Jerneju Jeraj, Zapoge 10, Smlednik.

Suhe gobe kupuje celo leto in plačuje čim višje. M. Geršak & Co., Ljubljana, Prečna ul. 4.

Proda se hiša z gospodarskim poslopjem, sadnim in zelenjadnim vrtom v Mostah pri Kamniku. Vprašati pri Auton Štebe, tesarski mojster, Moste p. Komenda.

Krajevne zastopnike

agilne, za prodajo »Provandein« redilnega praška za prašiče, išče mo. Primerno za kmetijske sinove kot postranski zaslužek. Pišite na: »Provandein«, Jane Josip, Ljubljana, Dvoškova ulica 3.

d Jože Meliček iz Lončarjevega dola pri Sevnici je po dvomesečni, mučni bolezni umrl v starosti 71 let. Bil je zvest naročnik »Domoljuba« od njegovega začetka. Večkrat je bil v stiski za denar, a za svoj list je denar vedno pravočasno pripravil. Bog naj mu njegovo vneto za dober tisk bogato poplača!

položil pred letoviščarja svoj klobuček, ga otožno pogleda s svojimi velikimi solznimi očmi in zašepeta:

»Kozma sem, revček. Doma je bolna mati in bolna sestra. Potem pa pride zima in Kozma se mora preskrbeti. A kaj naj naredim, saj me vidite.«

Ljudje ga razumejo, vsak mu nekaj daruje. In Kozma nosi denar domov, kjer ga mati shrani za zimo in za zdravila, ki so tako draga.

In potem pride zima, ki se je Kozma tako boji. Sosedje mu pomagajo s kurjavo, saj je prešibek, da bi nosil težke butare. Sključen in žalosten sedi pri posteljah svojih dragih in jo gleda. Zunaj pa pada sneg, tisti beli, sovražni sneg, ki je tako mrzel, da za zebe Kozmo, kadar se ozre skozi okno.

Toda kaj, vsake zime je enkrat konec. In spet pride pomlad in lastovke in letoviščarji. In spet hodi Kozma okoli njih s svojim klobučkom in prosil. Doma pa ležita mati in sestra in molita ter hvalita Boga, da jima je dal napol bebastega fantička, ki skrbi za nju in ne misli nikoli na sebe, ki je dober kakor maslen kruh, saj je otrok nbes.

»Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!«

Katehet je učenec razlagal pomen besede poštenost. »No, Tine, ako bi ti našel kovača, ali bi ga obdržal?«

»Ne, je Tine odvrnil.

Katehet: »Vidiš, tako je prav, Tine. Kaj pa bi storil?«

Tine: »Zapravil bi ga.«

Zopet znižane cene!

Vi boste veseli in imeli boste veliko korist, če si nabavite blago za obleke v Trgovskem domu Sternecki. Zahtevajte cenik in vzorce modernih tkanin kot poplin, rips, krep, žojet, ševjet, svile, dalje flanele, barbenta, platna in volnenega blaga za zimske plašče in obleke.

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOMARJA · PERLA · RI · OBLEK
Celje št. 19

Cenik in vzorci zastoni.

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, 3. oktobra.

Položaj na trgu je popolnoma neizpremenjen; cene so trdne. Edino na borzi so nekoliko padle žitne cene in sicer za 5 Din pri 100 kg.

Cene živini in mesu: Voli I. vrste 425—5 Din, voli II. vrste 3—4 Din, voli III. vrste 2—3 Din; telice I. vrste 425—5 Din, telice II. vrste 3—4 Din, telice III. vrste 2—3 Din; krave I. vrste 3 do 4 Din, krave II. vrste 225—3 Din, krave III. vrste 150—2 Din; teleta I. vrste 7 Din, teleta II. vrste 6 Din; prašiči 8 Din. — Goveje meso: I. vrste: prednji del 8—9 Din, zadnji del 10 do 12 Din; goveje meso II. vrste: prednji del 7 do 8 Din, zadnji del 9—10 Din; goveje meso III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I. vrste: prednji del 12 Din, zadnji del 14—16 Din; telečje meso II. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 14 Din; svinjina 12—16 Din, prekajena svinjina 16—22 Din, svinjska mast 18 Din, hrvaška slanina 15 Din, domača slanina 14—15 Din, Konjsko meso 4 do 6 Din, ovčje meso 6—10 Din. — Surove goveje kože: volovske 7—9 Din, kravje 7 Din, bikove 6 Din, telečje 12 Din; hrvaških prašičev 1 Din, domačih prašičev 3—4 Din.

Žitne cene: v prosti trgovini na drobno: pšenica 145—160 Din, ječmen 120—135 Din, rž 125—135 Din, oves 115—140 Din, koruza 110 do 120 Din; borzne cene za vagonsko pošiljke, postavljene v Slovenijo: Nova sremška pšenica 142.50—145 Din, nova baranjska pšenica 142.50 do 145 Din, nova bačka pšenica 150—152.50 Din.

Mlevski izdelki: pšenična moka, bačka, nularica 265—270 Din, banatska pšenična moka nularica 300—305 Din.

Drobni kmečki pridelki: krompir je po 75 par do 1 Din kg, fižol 2.25—2.40 Din, jabolka 3—4 Din, hruške 2.50—4.50 Din, češnje 2—4.50 Din.

KATOLIČANI!

Pomagajte časopisju, ki vam pomaga! Prezirajte časopisje, ki vas prezira! Borite se proti časopisju, ki se bori proti vam!

Kyffhäuser-Technikum

BAD FRANKENHAUSEN (KYFFH.)

Za inženirje in mojstre / Gradnja strojev /
Elektrotehnika / Gradnja avtomobilov / Polje-
delski stroji / Gradnja letal / Programi zastoj /
Lahko letališče

Citaj »Domoljub«!

ZAHVALE

KARITAS nama je točno izplačala celo
zavarovano vsoto po rajni materi Mar-
terer Jožefi in se ji zato javno zahvaljujeva.

Maribor, 25. septembra 1933.

Marterer Marija in Hilda, l. r.

Zahvaljujem se posmrtninskemu za-
varovanju KARITAS za takoj izplačano
celo zavarovano vsoto po rajnem očetu
Golobu Janezu. To pošteno zavarovanje
vsakemu priporočam.

Sp. Portič, 25. septembra 1933.

Golob Janez, l. r.

Po rajni materi Hojnik Elizabeti mi
je KARITAS takoj izplačala celo zava-
rovano vsoto. Prepričala sem se, da je
to zavarovanje res pošteno in varno.

Maribor, 23. septembra 1933.

Hojnik Františka, l. r.

Iskurvina (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 lra.
Zdravnik: Dr. Fr. Dergane, šef-primarij v p.

Za smeh

»Le nadaljujte, le, zuna je vedno dežne.«
»Zadružen...« Iz ozadja dvorane se nekdo oglašal:
je lahno pripomnil: »Prijetelj moj, ako vas morda
dopolnijo, ko se je nekaterim jelo celo zdelo,
kmalu opazil, da poslušavci ne sledijo in da se

Predavatelj ni bil privrsten in tudi sam je
vico in tako bova bor.« je dejal najemnik.
»Lepo od vas, jaz bom pozabil pa drugo po-

pravite na to?«
usmiljen, polovico najemnine bom pozabil. Kaj
ostali z najemninom. Casi so slabi, vem, ne bom ne-
vnan, nekemu igralcu. »Šest mesecev ste že za-

Manufakturo

po niski ceni in v veliki izbiri Vam nudi

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa 29 (v hiši Gospodarske zveze)

Prodaja tudi na hranilne knjižice
članic Zadržne zveze Ljubljana

VINA Vam nudi Centralna
vinarna, Ljubljana,
v svoji posodi najugodnejše.

SUHE GOBE

kupuje po najvišji dnevni ceni
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA, Gospodarska cesta 14.

V vsako hišo »Domoljuba«!

GOLŠA - NABREKEL VRAT

je obolenje ščitne žleze katere se more prevo-
časno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega
žleznega organa kot zaščita proti strupom ogroža
všed čedalje nastopajo nesgodni in dostikrat se-
verni pojavi. Zdravniška znanost je ugotovila, da
soli, ki vsebujejo jod, izvanje no dobro delujejo
na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so uo-
tovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega
pitnega zdravila eno

hiter in povsem neškodljiv vpiliv na bolezen. Vsekda
kdor trpi na golši in ma nabrekli vrat, otečen
žleze naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo
b. brezplačno.

Dopisnica zadostuje Poštno nabiralno mesto

Georg Fulgner,
Berlin Neukölln

Ringbahn-Strasse 24, Abt. P. III.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6 (v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni
meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek
plačuje posojilnica sama.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%